

The logo consists of the letters 'IJ' in a white, bold, sans-serif font, centered within a teal square.

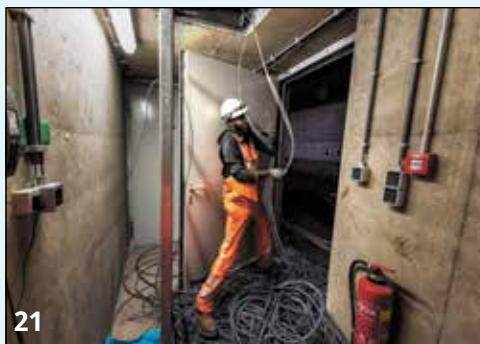
OPENER

Februari 2022
Jaargang 17 nr 1
Onafhankelijk magazine
voor Oostelijk Havengebied,
Indische Buurt, IJburg
en Zeeburgereiland

Gemeenteraadsverkiezingen
Cyberzoek: twintig jaar digitale hulp
Renovatie Piet Heintunnel

Februari 2022

- 3 Redactioneel
- 4 Verkiezingen
- 7 Kunst ontdekken met je klas
- 8 Column: Feest
- 9 Een slimme oudere
- 10 Oost in trek bij dieren
- 11 Buurtgedicht: Oost een plek van ontmoeting
- 12 Tochtje Diemer Vijfhoek
- 13 Kort buurtnieuws
- 14 Kunstenaar: Paul Ouwerkerk
- 15 Intussen aan de Oranje-Vrijstaatkade
- 18 Cybersoek: 20 jaar digitale hulp
- 20 Markant schip de Kwiek
- 21 Fotoalbum renovatie Piet Heintunnel
- 24 Interview schrijver Gerbrand Bakker
- 26 Oost in cijfers
- 27 Koken met Marijke
- 28 Het geheugen van Oost
- 29 Uit en thuis tips
- 30 Bezorginformatie
- 31 Gebiedsmakelaar Zeeburger-eiland

Colofon

Ijopener is het magazine voor alle bewoners van het Oostelijk Havengebied, de Indische Buurt, IJburg en Zeeburgereiland. De redactie bestaat uit vrijwilligers. De meningen van de afzonderlijke auteurs geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer.

REDACTIELEDEN

Natanja den Boeft, Ruben Cardol, Marcel de Cnock, Eline Crijns, Lida Geers, Anna de Haas, Marna van Hal, Jikke Heermans, Joyce Hes, Tineke Kalk, Björn Martens, Mariska Meijer, Norfoh, Lisa Scheerder, Goos van der Sijde, Simone Slotboom, Joost van der Vaart, Martijn de Waal en Corry Zoll.

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER

Afra Barentz, Josien Vogelaar, Edwin Verkleij.

PRODUCTIE

Eindredactie	Anna de Haas Jikke Heermans
Bureauredactie	Natanja den Boeft Lisa Scheerder
Coördinatie	Eline Crijns
Vormgeving	Tekst en Techniek (Frits van den Akker en Jolanda Budding)
Drukwerk	Rodi Rotatiedruk, Diemen
Oplage	26.000 ex.

STICHTING IJOPENER BESTUUR

François Claessens (voorzitter), Sjeng Lamers (penningmeester), Betsy Albers (secretaris), Bert Steinmetz (lid), Lisa Scheerder (redactielid).

VOLGENDE EDITIE

Deadline	17 maart
Verspreiding	vanaf 8 april

FOTO VOORPAGINA

Een fauna uittreedplaats langs het Amsterdam-Rijnkanaal
Zie ook pagina 10-11
Foto: Björn Martens

CONTACT

Stichting Ijopener	
E-mail	info@ijopener.nl
Website	www.ijopener.nl
Rekeningnr.	NL51 INGB 0006 6548 54

ADVERTENTIE-ACQUISITIE

advertiser@ijopener.nl.
Zie pagina 30 voor tarieven.
Overige informatie op www.ijopener.nl.

IJOPENER GEMIST?

Bezorgklachten: bezorging@ijopener.nl. Kijk op pagina 30 voor adressen waar u Ijopener kunt afhalen.

IJOPENER DIGITAAL LEZEN?

Ga naar www.ijopener.nl/archief

Flex KANTOOR, werkplek en vergaderruimte te huur in Zeeburg

- Zoekt u dichtbij huis een luxe kantoor met eigen opgang ? Of een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek om prettig te werken ?
- Wilt u uw klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte ontvangen ?
- Heeft u een vergaderruimte of trainingslokaal nodig ?

Voor informatie mail naar info@denieuwevaart.info of bel telefoonnummer 020-4199282 Website www.denieuwevaart.info

algemeen nut beoogde
instelling

ANBI

**Steun
de Ijopener!**

doneer.ijopener.nl

Het belang van Oost

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO: BJÖRN MARTENS

Iedere keer als ons blad bij de lezer ligt, zuchten we even diep. Alle medewerkers zijn blij dat het weer gelukt is. Een papieren krant maken is geen kleinigheid, al hoeft dat in ons geval niet iedere dag. Voor de IJopener moet georganiseerd en bestuurd, geschreven, gefotografeerd, geïllustreerd, geredigeerd, vormgegeven, geadverteerd, gedrukt en gedistribueerd worden. Beeld en tekst moeten ook online, dus daar gaan we weer: als grotendeels niet-professionele organisatie ('voor en door de buurt') trekken we een sprint en.... maken ons op voor weer een volgend nummer.

In de tussentijd hopen we dat de lezer het krantje heeft gekregen en er iets van opsteekt. Of het gewoon leuk vindt. Deze uitgave biedt weer een keur aan verhalen en beeld. U vroeg zich misschien net af hoe het met de Piet Heintunnel staat, die al een tijd dicht is en waarover je opmerkelijk weinig hoort of leest. Wordt daar nog wel gewerkt? In deze aflevering staat een fotoreportage over voortgang en belangrijkste feiten van dit omvangrijke ondergrondse werk. Zoveel is zeker: er wordt daar hard gewerkt. Als het allemaal af is, zal ook wel een diepe zucht klinken: van opluchting dat we 'm weer mogen gebruiken. Een tunnel mis je pas als je er niet meer doorheen kunt en de alternatieven te wensen over laten.

U vroeg zich misschien ook af hoe het zit met oprukkend wild in de stad. Dit naar aanleiding van recente meldingen dat er een otter in Oost is gesignaleerd. Kunnen we ook wolven verwachten? De Veluwe, waar canis lupus voorkomt, ligt voor dit prachtige maar omstreden grote roofoord slechts een dagje draven van de hoofdstad. In dit nummer legt stadsecoloog Geert Timmermans uit hoe wilde dieren hun weg vinden naar en in het grootstedelijke doolhof van wegen, water en bebouwing. Bovendien nemen we een kijkje in het gebied waar naar verluidt de Amsterdamse otter is aangetroffen, de Diemer Vijfhoek en omgeving.

Nog iets interessants in dit nummer: alles over

de activiteiten van opleidingscentrum Cyberzoek op het Timorplein in de Indische Buurt. Je kunt daar als buurtgenoot leren omgaan met computers én de Nederlandse taal, voor nieuwkomers, ouderen of anderen belangrijk om zich staande te houden in de strijd om het hedendaags bestaan.

Al zou je het niet meteen denken, deze onderwerpen hebben direct of indirect te maken met gemeentepolitiek. Tunnelbouw, wilde dieren in de stad, digitalisering op buurtniveau: de stadspolitiek heeft er op z'n minst een mening over, moet erover besluiten of zal het moeten financieren. Op woensdag 16 maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen. In Amsterdam mogen we dan ook onze stem uitbrengen op de stadsdeelcommissies. Denk vooral niet te snel dat dat laatste er weinig toe doet. Buurtpolitiek in het verspreidingsgebied van de IJopener gaat in wezen over niets anders dan het belang van Oost. Je kunt er eindeloos over klagen, maar de IJopener gelooft in buurtpolitiek en dito democratie. Daarom besteden we er in deze editie uitvoerig aandacht aan.

Nu zult u vragen: wat doet de politiek voor mij in mijn buurt? Voorbeelden genoeg, en ze hebben meestal te maken met wat in gemeentekring 'het stimuleren en faciliteren van zelforganisatie' heet. Een treffend staaltje daarvan zijn de Dappere Dames, een bewonersinitiatief waar de IJopener onlangs over schreef. De Dappere Dames proberen vrouwen uit

hun isolement en eenzaamheid te halen en organiseren activiteiten voor kinderen in de vakanties. Ze werken samen met Buurthuis Batavia in de Tidorestraat, dat op zijn beurt – u raadt het al – mede kan functioneren door toedoen van Stadsdeel Oost. Zo komt de politiek ongemerkt dichtbij. Het is in het belang van Oost dat de Dappere Dames hun nobele werk kunnen blijven verrichten. Die stembus op 16 maart doet er echt toe. Lees erover in dit nummer. Veel plezier! <

De IJopener zoekt een eindredacteur op vrijwillige basis

Ervaring met het redigeren van teksten is dringend gewenst, gevoel voor taal een vereiste. De eindredactie bestaat uit twee personen. De eindredacteuren redigeren de teksten van de schrijvende collega's en maken deze persklaar. De redactie van de IJopener vertelt verhalen uit de buurt in vijf magazines per jaar.

Lijkt het je leuk om als eindredacteur – liefst voor wat langere tijd – een bijdrage aan ons blad te leveren, laat het dan weten via info@ijopener.nl

We kunnen weer stemmen

Op woensdag 16 maart 2022 is het weer zo ver: gemeenteraadsverkiezingen! IJopener spreekt met twee stadsdeelcommissieleden die de afgelopen vier jaar lid zijn geweest van de stadsdeelcommissie. Ook spreken we met de stadsdeelvoorzitter van ons stadsdeel. Maar eerst even een korte ‘Stadsdelen voor dummies’, versie 2022.

TEKST: LISA SCHEERDER
FOTO: BJÖRN MARTENS

In Amsterdam betekent de gemeenteraadsverkiezing iets anders dan in de rest van Nederland. Elke vier jaar, op de derde woensdag van maart, hebben we in onze stad twee verkiezingen: een keer stemmen we voor de gemeenteraad en een keer stemmen we voor de stadsdeelcommissie. Van oudsher worden de gemeenteraadsverkiezingen aangegrepen om wat te sleutelen aan het befaamde stadsdeelstelsel van Amsterdam. Door de jaren heen hebben we allerlei vormen van stadsdelen, met stadsdeelraden, bestuurscommissies en stadsdeelcommissies langs zien komen. Toch functioneert het hele stelsel nog niet naar behoren. Dat is wederom gebleken uit een evaluatie, ook iets waar ons bestuurlijk stelsel regelmatig aan wordt onderworpen. Uit de evaluatie zijn aanbevelingen gekomen en enkele daarvan zijn na inspraakrondes, adviezen van de stadsdeelcommissies, de dagelijks besturen, de wethouder democratisering en een stevig debat in de gemeenteraad, overgenomen. Af-

gelopen december heeft de gemeenteraad de nieuwe Verordening Stadsdelen vastgesteld.

Belangrijkste wijzigingen

Nu kan de stadsdeelcommissie alleen gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen aan het dagelijks bestuur van het stadsdeel. Het dagelijks bestuur stuurt deze adviezen weer door aan het college, dat ze weer doorstuurt naar de gemeenteraad. Straks komt daar de bevoegdheid bij om moties en voorstellen in te dienen bij het dagelijks bestuur, en kan de stadsdeelcommissie vragen stellen over de wijze waarop het dagelijks bestuur zijn taken en bevoegdheden uitoefent. Op dit moment kan de stadsdeelcommissie niet besluiten over óf en hoeveel geld er ergens aan uitgegeven moet worden. Na 16 maart 2022 kan de stadsdeelcommissie iets meer, namelijk advies uitbrengen over de besteding van het geld dat het dagelijks bestuur van de gemeenteraad krijgt. De gebiedsverdeling binnen de stadsdeelcommissies verdwijnt. Nu bestaat de stadsdeelcommissie Oost nog uit vier gebieden: IJburg/Zeeburgereiland, Oostelijk Havengebied/Indische Buurt, Oud-Oost en Watergraafsmeer.

Elk gebied heeft vier leden, het aantal commissieleden is zestien. Voortaan wordt het één gebied en is het aantal leden vastgesteld op vijftien. Op dit moment zijn er nog stadsdeelcommissievergaderingen en buurtbijeenkomsten in elk van de genoemde vier gebieden. Die buurtbijeenkomsten verdwijnen.

Als je zestien bent, kun je straks stemmen voor de stadsdeelverkiezing. Maar verkozen stadsdeelbestuurders zijn nu definitief verleden tijd. Afgelopen periode hadden we voor het eerst te maken met door het college benoemde stadsdeelvoorzitters en portefeuillehouders. Samen vormen zij het dagelijks bestuur van het stadsdeel. Straks krijgt de stadsdeelcommissie een bescheiden rol bij de benoeming; voordat de benoeming definitief wordt, wordt de stadsdeelcommissie gehoord. Maar alleen de gemeenteraad kan een benoeming tegenhouden.

Dan wordt nog het burgerpanel gelanceerd: minimaal twee keer per jaar zal een burgerpanel dat uit tenminste 250 stadsdeelbewoners bestaat de stadsdeelcommissie adviseren over onderwerpen of thema's die relevant zijn voor het stadsdeel. <

De 7 Provinciën
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Een uitvaart die bij u past,
met veel respect voor allen.

Funeral Quest
uitvaartbegeleiding

Anne-Marie Boogaarts
06 81 81 84 69 (24/7)
anne-marie@funeralquest.nl
www.funeralquest.nl

We moeten een betrouwbare overheid zijn

TEKST: LISA SCHEERDER
FOTO: WOUTER ZAALBERG

Maarten Poorter (PVDA) is de stadsdeelvoorzitter van Amsterdam Oost. Komende verkiezingen is hij lijstduwer op de lijst van de PVDA voor de gemeenteraad.

Maarten Poorter: 'Het is nodig dat de rol van stadsdeelcommissie versterkt wordt. Het was te weinig de afgelopen periode, met alleen een adviesrecht en een zeer beperkt budgetrecht. Straks kunnen er moties ingediend worden, waardoor het dagelijks bestuur kritischer bevraagd kan worden. De betere ondersteuning van de stadsdeelcommissie zal haar slagkracht vergroten.'

Het stadsdeelbestuur

'Het is jammer dat er is besloten tot benoemde leden van het dagelijks bestuur. Ik vind dat gekozen leiders beter zijn dan benoemde; de band met de kiezer is groter als je op iemand hebt kunnen stemmen. Dat is positief voor het vertrouwen in het openbaar bestuur.

Toch blijft ook in toekomst het stadsdeelbestuur dicht bij de inwoners staan en is het daarom een belangrijk lokaal aanspreekpunt. Een voordeel van een benoemd dagelijks bestuur is dat er een sterke binding is met het coalitieakkoord. Plannen worden dan sneller realiteit, de neuzen staan dezelfde kant op. Hierdoor hebben we de afgelopen vier jaar belangrijke projecten voor Oost kunnen uitvoeren, zoals het aanpakken van de kansenongelijkheid en armoede.

Ik vind dat Amsterdam groot genoeg is voor twee bestuurslagen; in Oost wonen 140.000 mensen, het is de omvang van een middelgrote stad. Net als in elke stad, is er behoefte aan specifiek op Oost gericht beleid, de mogelijkheid om een bepaalde "couleur locale" aan te brengen.'

'In Oost', zegt Poortman, 'doen we een aantal dingen anders dan in de rest van de stad. Zo

staan bij ons de zelforganisaties centraal. In tegenstelling tot andere stadsdelen hebben wij ons welzijnswerk niet uitbesteed aan een grote externe organisatie, maar stimuleren en faciliteren we allerlei organisaties die vanuit de buurt ontstaan. Denk bijvoorbeeld aan de Dappere Dames, Prachtvrouw en StraatsmArt in de Molukkenstraat. Een centrale richtlijn op dit gebied vanuit de stad zou niet goed voor Oost zijn. Samen met deze lokale organisaties hebben we er de afgelopen bestuursperiode voor gezorgd dat hier de overlast van hangjongeren is afgenomen.'

Belangrijke adviezen

'Hoewel de stadsdeelcommissie in de volgende periode meer bevoegdheden krijgt, heeft zij de afgelopen periode ook belangrijke adviezen gegeven. Zo heeft zij een belangrijk advies afgegeven over de windmolens. Maar ook kleine initiatieven hebben ons bereikt. Bewoner Azzidine van 25 klopte aan bij de stadsdeelcommissie en met hulp van lokale organisaties en stadsdeel Oost is Native Oost ontstaan. Ze organiseren sport- en spel-activiteiten voor kwetsbare jongeren en stimuleren ze tot het volgen van opleidingen. En door het geven van cursussen en huiswerkbegeleiding houden ze deze jongeren van de straat. Op dit soort initiatieven ben ik trots.'

Poortman verwacht dat er 'de komende vier jaar andere debatten gevoerd gaan worden in de stadsdeelcommissies. Door de verdeling in vier gebieden, met elk een eigen vergadering, waren de stadsdeelcommissieleden de ogen en oren van de buurt. Gevolg was dat er vaker over deelbelangen werd gesproken dan over

de belangen van Oost als geheel. Ik verwacht dat het de komende jaren meer gaat over de doelen die we voor ons stadsdeel willen bereiken. Die ogen en oren moeten aangevuld worden met hersens en handen. We willen doorbouwen aan de buurtteams, bewoners zeggenschap geven over budgetten, doorgaan met onze "hangjongeren"-aanpak, waarbij we ons meer richten op het verruimen van hun perspectief, ons meer bezighouden met de vraag: hoe komt het nou?'

Transparanter bestuur

'Bij Oost Begroot denken de bewoners mee over hoe we het gemeenschapsgeld willen uitgeven. Het is een instrument van ons allemaal en draagt bij aan een transparanter stadsbestuur. Dat is belangrijk, het zorgt voor vertrouwen bij de bewoners. We moeten een betrouwbare overheid zijn. Altijd in gesprek blijven, het vuilnis ophalen, armoede aanpakken, kansenongelijkheid bestrijden, maar ook de wachtlijsten bij de jeugdzorg verkorten. Als je niet de goede zorg voor je kind kunt krijgen, hoe kun je dan de overheid vertrouwen?'

'De bewoners', besluit Poortman, 'maar ook de politieke partijen zijn erg trots op onze stad, over hoe we de stad hebben opgebouwd. Politieke partijen zijn in staat om de ziel van de stad te vangen en die te vertegenwoordigen. In Amsterdam moet het gaan over kansenongelijkheid, over sociale woningbouw en over bouwen voor de middengroep. De ziel van de stad vertegenwoordigen kan alleen door te strijden voor een sociale politiek.' <

Uit frustratie geboren

TEKST: LISA SCHEERDER EN JOYCE HES
FOTO: BJÖRN MARTENS

Fenna Swart was namens Groenlinks en Bas van Vliet is namens Meerbelangen lid van de stadsdeelcommissie Oost. Met de nieuwe partij St3m (spreek uit: stem) gaan zij in stadsdelen Oost en Noord aan de stadsdeelverkiezingen deelnemen. Ook gaat St3m deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Het doel is vijftien zetels in de gemeenteraad.

Ze leggen uit: ‘St3m is uit frustratie geboren. De stadsdeelcommissie is geworden tot een geïnstitutionaliseerd adviesorgaan, een beoefenaar van schijnparticipatie. De adviezen van de stadsdeelcommissie hebben weinig invloed, het is zelfs de vraag of ze wel gelezen worden door het college en de gemeenteraad.’ Als stadsdeelcommissielid heeft Fenna Swart in 2018 voorgesteld om een onafhankelijk onderzoek te starten naar biomassa. Dat voorstel werd door de voltallige stadsdeelcommissie overgenomen, maar vervolgens verdween het in een la en is niet meer boven tafel gekomen. Fenna Swart: ‘Groen Links had eind 2017 onderhands een deal gesloten met het noodlijdende NUON en gesteld dat de gemeente Amsterdam graag van het gas af wou en de opvolger van NUON Vattenfall zou gaan helpen om vergunningen te krijgen voor de productie van biomassa. De bedoeling was dat het Rijk 395 miljoen ter beschikking zou stellen en daartoe werd alles in het werk gesteld. Er is niets met het advies van de stadsdeelcommissie gedaan.’

Dat was anders met het advies over de windmolens; dat was het belangrijkste succes van de stadsdeelcommissie.

Fenna en Bas denken dat de nieuwe wijzigingen in het bestuurlijk stelsel onvoldoende zijn om van de stadsdeelcommissie weer een volwaardig democratisch orgaan te maken. Jammer is ook dat het districtenstelsel – de vier gebiedscommissies – niet meer terugkomt. Omdat het stadsdeel straks als één gebied geldt, moeten partijen bij de komende verkiezing meer stemmen halen om een zetel te bemachtigen. Dat is in het voordeel van de bestaande politieke partijen. Die zijn bekender en halen makkelijker de kiesdrempel. Lokale

partijen zullen nu nog meer het nakijken hebben.’

Bewonersbetrokkenheid

‘De gebiedsbijeenkomsten zullen verdwijnen. De sterke gebiedsverbondenheid vermindert en het politieke vliegen-afvangen, waar we net een beetje vanaf waren, zal weer toenemen. Bewonersbetrokkenheid wordt nog meer een ondergeschoven kind. En dat terwijl bewoners zich nu al niet vertegenwoordigd voelen. En die betrokkenheid zal in de komende stadsdeelcommissie nog minder worden. Om betrokken burgers invloed te laten hebben, moet je naar de gemeenteraad. Dat is waarom St3m is opgericht.’

Die nieuwe partij bestaat uit ‘kansrijke netwerken en clubs die nu niet gehoord worden. De drie belangrijkste programmapunten van St3m zijn wonen, de energietransitie en de huidige bestuurscultuur. Er moet een einde komen aan de marktwerking en er moet meer ingegrepen en gestuurd worden op de woningmarkt. We willen het landelijke huurstelsel met puntensysteem doortrekken naar de middenhuur. We willen een einde aan de verkamering. Woonbuurten in West en Zuid, die nu worden geteisterd door jarenlange verbouwingen, moeten daartegen beschermd worden. Bestaande woonverordeningen naleven zou al een goed begin zijn.

De energietransitie moeten we veel pragmatischer benaderen, weg van de van-het-gas-af-obsessie. De stimuleringsubsidies voor duurzame energie moeten opnieuw verdeeld worden; het grootste deel gaat nu naar biomassa, waarvan we weten dat die niet duurzaam is. Meer grootschalige isolatie, aandacht voor energiereductie en investeren in hernieuwba-

re energie zoals zon en wind, maar ook in geothermie en aquathermie.’

Participatie

‘Participatie is de hoeksteen van het huidige college, maar wordt niet op een geloofwaardige manier uitgevoerd. Er is veel kennis en expertise in de stad, zeker ook bij bewoners die meedraaien in participatietrajecten. Daar wordt vaak niets mee gedaan. Natuurlijk moet je eerlijk zijn over waar burgers wel en niet over mogen meedenken, maar als je ze laat participeren dan moet je ze serieus nemen. Interessant is dat je in alle stukken over biomassa en windturbines het belang van bewonersparticipatie kunt vinden. Zo staat er in de Gedragscode Biomassa (2020) van de Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie, dat lokale acceptatie essentieel is voor biomassa-projecten. In een internationaal onderzoek van het RIVM wordt gesteld dat juist betrokkenheid van omwonenden van cruciaal belang is, ook voor de beleving van hinder en gezondheidsschade.

Tegelijkertijd zie je dat bewoners niet serieus worden genomen. Tientallen bewonersgroepen die al maanden in zogeheten ‘klankbordgroepen’ meepraten over de windmolenplannen zijn inmiddels met slaande deuren vertrokken uit het overleg met de gemeente. De onafhankelijke burger heeft geen trek meer in besturen, zo blijkt. De bewonersgroepen – zoals buurtorganisaties, actiegroep Windalarm en verschillende volkstuinparken – hebben in een boze brief aan de wethouder aangekondigd dat ze niet langer meedoen. De betrouwbaarheid van de overheid staat op het spel. Die bestuurscultuur in Amsterdam moet veranderen.’

Kunst ontdekken met je klas

De Rode Loper Op School biedt basisscholen in Amsterdam-Oost ieder jaar een uiteenlopend en bijzonder aanbod voor cultuureducatie. Er zijn programma's vanuit diverse disciplines, zoals beeldende vorming, muziek, mode en toneel, vanaf de kleuterklas tot en met groep 8. De kunstlessen sluiten aan bij schoolvakken als taalontwikkeling, geschiedenis en natuur en wetenschap.

TEKST: CORRY ZOLL
BEELD: DE RODE LOPER OP SCHOOL

De organisatie De Rode Loper op School vindt haar oorsprong in het verzoek vanuit stadsdeel Oost en een aantal culturele instellingen in 2000 aan de huidige directeur Machtelt van Thiel. Er was een duidelijke behoefte aan een programma voor scholen om kinderen vertrouwd te maken met allerlei uitingsvormen van kunst. Zij organiseerde een festival en hierin werd een basis gezien om diverse schoolprojecten vorm te geven. Nu, in 2022, zijn er dertig deelnemende scholen van IJburg tot de Watergraafsmeer en worden de kunstlessen door zo'n vijfendertig kunstdocenten gegeven.

In het project Eigen Wijsheden maakten kinderen een nieuw spreekwoord en gaven er betekenis aan. In december 2021 verwoordde Machtelt van Thiel in Het Parool dit project als volgt: 'Taal is kunst. Mijn organisatie De Rode Loper Op School brengt kinderen op een actieve manier in aanraking met kunst: dans, theater, beeldende kunst en media. Daar hoort taal ook bij. Taal vernieuwt zich voortdurend – er komen woorden bij, er worden woorden vergeten – dat maakt het een levend kunstwerk.' Nog te zien op de website: www.derodeloperopschool.nl/eigen-wijsheden-4

Rembrandt en moderne fotografie

De Rode Loper op School voerde met fotograaf Marije van der Hoeven een aantal jaren het project 'Hoed op voor Rembrandt' uit op basisscholen in Amsterdam-Oost. Op die manier leerden de kinderen zijn geheimen ontdekken die hem zo beroemd hebben gemaakt, zoals zijn licht-donkergebruik en zijn interesse voor het in beeld brengen van mensen. Kinderen ontwierpen zelf een hoofddekseel en werden door Marije geportretteerd in de geest van Rembrandt. De resultaten zijn vrolijk, ontroerend en verrassend. De kinderen waren trots op hun

portretten en dachten samen na over wie zij in de tijd van Rembrandt geweest zouden zijn. Benieuwd naar de foto's? Zie www.derodeloperopschool.nl/hoed-op-voor-rembrandt-2

Naar het concert Pluk van de Petteflet

Voor de jongste kinderen worden de avonturen uit de prachtige klassieker van Annie M.G. Schmidt en Fiep Westendorp tot leven gebracht met de mooiste muziek van een ensemble uit het Nederlands Philharmonisch Orkest. Het concert wordt gegeven in de NedPhO-Koepel, in de Indische Buurt. Sommige kinderen zullen voor het eerst in een echte concertzaal komen. Tijdens het concert maken de kinderen kennis met vier soorten instrumenten: strijkers, klarinet, trompet en slagwerk. Ze ontdekken de betoverende kracht van klassieke muziek en ze krijgen allerlei associaties bij de verschillende klanken; een klarinet is vaak verdrietig, het slagwerk houdt wel van een feestje. De kinderen komen goed voorbereid naar de voorstelling door het aansprekende digitale lesmateriaal.

Het Talent Paspoort: Ontdek je eigen en elkaars talent

De klas wordt op weg geholpen door kunstdocenten Petra Veenstra en Mette Steincke om met elkaar bewust te worden van de veelheid aan talenten in de groep. Zo zijn er goede tekenaars, topmuzikanten en superdansers. Maar ook andere talenten zijn belangrijk, zoals veel ideeën hebben of een trouwe vriend of grappenmaker zijn. Hoe laat je de talenten die ieder kind heeft tot hun recht komen, groeien en gewaardeerd worden?

Amsterdamse KinderKunstBiënnale

In 2021 organiseerde De Rode Loper op School in de centrale bibliotheek voor het eerst de Amsterdamse KinderKunstBiënnale, een tweejarig festival met kunst van kinderen (leeftijd 4-12). De originele kijk van kinderen werd buiten de muren van de school aan een breed publiek getoond. De tentoonstelling is bedoeld om te laten zien wat gebeurt als kinderen in aanraking komen met de professionele kunsten, als er kunstenaars in de klas komen. Als ze kennismaken met toneel, dans en muziek. Als ze een museum of een concertzaal zien. Zo ziet een breed publiek dat kunst kinderen vormt en zij nieuwe ervaringen en perspectieven opdoen. Ze leren op een andere manier naar zichzelf, de ander en hun omgeving kijken.

De eerstvolgende Amsterdamse KinderKunstBiënnale is in 2023. De daaropvolgende in 2025 heeft als thema 750 jaar Amsterdam. <

De website van De Rode Loper op School is een goede bron van informatie over vrolijke, kleurrijke en verrassende projecten: een aanrader om je te verwonderen over de mogelijkheden die geboden worden om kinderen op een bijzonder creatieve manier kennis te laten maken met kunst en cultuur. www.derodeloperopschool.nl

Stichting Kunsteducatie
De Rode Loper Op School

DIERENKLINIEK Java-eiland
HAVENS

Openingstijden
 ma. | di. | vr. 09.00 - 19.00 uur
 wo. 13.00 - 19.00 uur
 do. 09.00 - 17.00 uur

Behandeling volgens afspraak
 tel. (020) 41 93 583

Sumatrakade 377 - 379 | 1019 PM Amsterdam

AMSTERDAM PRINT SERVICE

THE PHOTO FACTORY

professionals in print

Voor de mooiste kado's met een persoonlijk tintje

je foto op hoes voor iPhone, iPad, Galaxy, etc

15 soorten bekers met 65 diverse ontwerpen

sieraden met je eigen foto's

Kom langs en laat je door onze 87 andere ideeën inspireren!

in 1 dag klaar, met eigen foto, tekst of ontwerp

Je eigen kalender ook in 1 dag op je buro!

U vindt ons vlak bij winkelcentrum Brazilië, bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH. C. van Eesterenlaan 15, Amsterdam, 020 - 419 7200 www.thephotofactory.nl, winkel@thephotofactory.nl

HAAS & Popi

Restaurant

Lunch Borrel Diner
 Woensdag tm zondag open
 Beschikbaar voor verhuur

verhuur@haasenpopi.nl

@haasenpopi
 Pampuslaan 501, strand IJburg

Feest

TEKST EN FOTO: SIMONE SLOTBOOM

Op weg naar huis wip ik Albert Heijn in. Het kan nog net: ze sluiten om acht uur. Bepakt en bezakt fiets ik de Verbindingsdam over. Ik drop de tassen thuis en breng mijn fiets naar de inpan-dige stalling verderop in het gebouw. Normaal parkeer ik hem 's avonds buiten, maar dat kan niet: alle rekken zijn weg. De KNSM-laan krijgt een make-over. Voorlopig ligt alles open.

Ik vind het fietsenhok gedoe. De deur openen met links en tegelijk met rechts de steile trap-goot af sturen, blijft lastig. Tenminste: zonder mezelf te lanceren. Maar dan ben ik er nog niet. Onderaan de trap volgt een tweede deur, mét dranger, en een strakke bocht naar rechts. Daarna moet ik mijn fiets met twee ingenieus verbonden kettingen vastmaken aan het lage fietsenrek. Zo niet, dan is hij foetsie, getuige de hoeveelheid eenzame voorwielen in het rek. Mijn yogaverleden helpt om mijn lijf tussen de geparkeerde fietsen in zo'n bocht te manoeuvreren dat ik er net bij kan.

Ophalen is overigens nóg pittiger. Dan mag ik na een vrijwel onneembare bocht, gemangeld door de dichtslaande deur, mijn opoefiets de trap óp duwen. En zonder forse tegendruk van mij, duwt de openzwaaiende buitendeur, de fiets weer terug de goot af. Voor ik opstap, heb ik altijd al een natte rug. Of spit. Hoe dan ook: het fiet-senhok is bepaald geen feestje. Maar vandaag wel. Vandaag is het feest. Groot feest. In het smalle gangetje én op de trap. Het zit afge-pakt met jongelui. Overal ligt chips en staan blikjes. De rook is om te snijden. Met geen mogelijkheid kan ik erdoor. Hooguit crowdsur-fend. Ze lijken niet ontmoedigd door mijn komst. Ik leg uit dat ze het fietsenhok blokkeren. Dat ik erdoor moet. Ik grap wat over gestopt zijn met roken en vraag ze hun feestje elders voort te zetten, omdat dit echt niet kan. Omringd door vijftien jongeren, wurm ik mezelf en mijn fiets het hok in. Coronaproof is anders. Ik zet mijn fiets op slot en wil vertrekken. Maar ik zit vast. De jongeren leunen tegen de deur. Als na lang duwen en roepen de deur opengaat, blaast een gast wiet in mijn gezicht. Ik raak lichtelijk geïrriteerd. 'Ik heb het net vriendelijk gevraagd, maar jullie zijn er nog. Hup, allemaal naar bui-ten', zeg ik gedecideerd. Niemand maakt aan-

stalten. Eentje kijk me uitdagend aan en zegt: 'het is te koud buiten.' Een ander roept: 'Chill ff jij, we gaan zo wel.' 'O, zó?', zeg ik. 'Nou, dat dacht ik niet, jullie gaan nu!' Ik wurm mezelf de trap op en hou de deur uitnodigend open. 'Ga jij gewoon zelf weg, dan is er niets aan de hand', zegt weer een ander. Het enige meisje in de groep doet ook een duit in het zakje: 'Doe even rustig. Wij wachten nog op iemand.' Dat doet de deur dicht, figuurlijk dan. 'Rustig doen? Chillen? Dat doen jullie al genoeg, lijkt me. Wie denk je dat de troep straks kan opruimen? Zelf mag ik niets op de gang zetten. Geen fiets, geen vuil-niszak. Nog geen plant. En jullie gaan hier sto-ned een feestje bouwen? Ik dacht het even niet. Wegwezen, nu!'

Maar het blijft feest. Ze weigeren te gaan. Ik probeer het nog een keer. 'Of jullie gaan zelf, óf ik bel de politie.' Ik hou mijn mobiel in de aan-slag. 'Ze belt toch niet', roept er één. Hij heeft een punt. Ik weet het nummer niet eens. Maar de Amsterdamse in mij haalt niet graag bakzeil. Dus ik bel 112 en zet de operator op speaker. 'Shit, wegwezen, roept er één.' Vliegenvlug smeren ze hem. Gelukkig maar, want ik krijg een standje. De situatie is niet levensbedreigend. Ik moet voortaan gewoon de politie bellen.

Eenmaal thuis meld ik het voor-val. Al heb ik er geen zin in. Al ja-ren is de boxgang onveilig. Het is geen openbare ruimte, dus de politie kan er niets mee. Die verwijst naar de woning-bouwvereniging. Onze beheerder belooft erover te vergaderen. Geld voor cameratoe-

zicht is er niet, meldt ze alvast. Kort erna krij-gen alle bewoners een brief van De Key: er zijn hangjongeren geconstateerd in het pand. Ze vragen onze hulp. Want zonder die hulp kunnen ze dit niet oplossen. Of wij willen doorgeven wie de jongeren zijn, zodat ze met hen in gesprek kunnen gaan. Verder verwijzen ze naar de po-litie en 112. Het cirkeltje is weer rond. Wat een feest.

De volgende dag maak ik het slot van mijn fiets open en voel iets goors. Het duurt even voor ik zie wat het is. Een condoom. En nog een. En nog eentje. Overduidelijk gebruikt. Verder is het voorwiel van mijn fiets verbogen. Het blijft feest in het hok. Maar gelukkig wel veilig. <

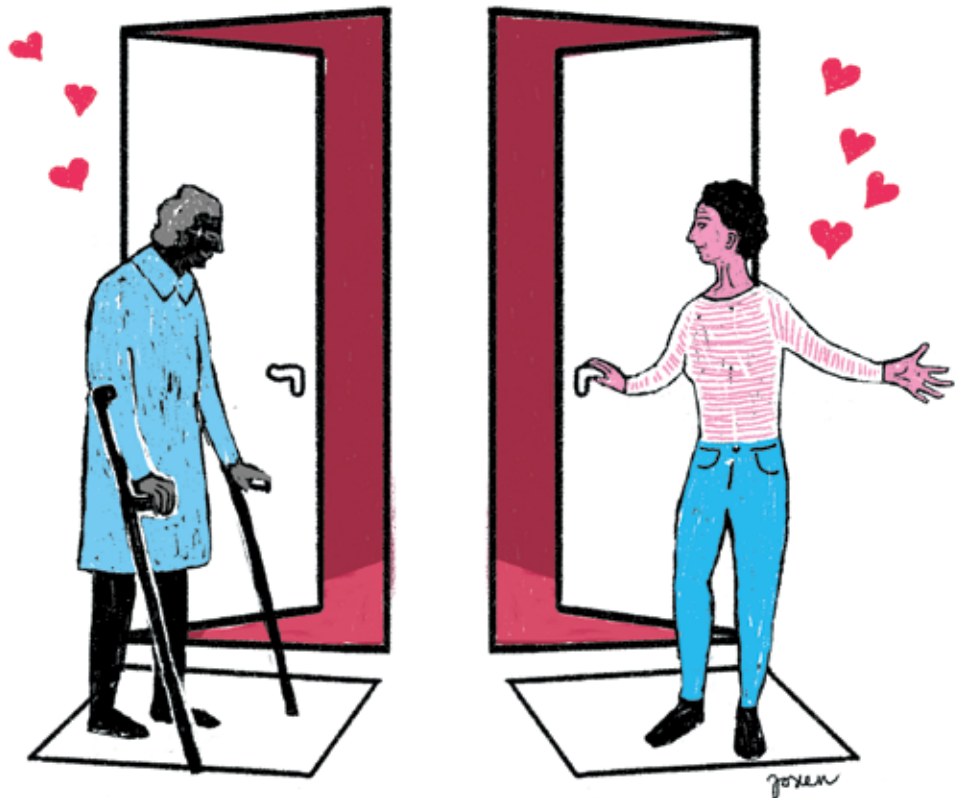
Een slimme oudere

Iedereen kent wel de slogan ‘een slimme meid is op haar toekomst voorbereid’. Ook voor slimme ouderen lijkt dat een verstandig devies. Toch is dat nog niet zo eenvoudig.

Oproep

Wie wil er meedenken over samen oud worden in het Oostelijk Havengebied? Stuur een mail naar Lode Wigersma (lodewigersma@gmail.com.) Samen met de Eester plannen we dan in het voorjaar een bijeenkomst van deze denktank, waarbij we hopen dat goede ideeën omgezet gaan worden in actie.

TEKST: TINEKE KALK
TEKENING: JOSIEN VOGELAAR

Lode Wigersma (72) maakt zich zorgen. Zijn er in de toekomst nog wel voldoende mantelzorgers en professionele hulpverleners om voor ouderen te zorgen? Zelf is hij vier jaar geleden verhuisd naar een gelijkvloers appartement in het Oostelijk Havengebied. Hij kent zijn burens en hij zou ze kunnen vragen een boodschap voor hem te doen en omgekeerd zou hij dat ook voor hen doen indien nodig. Maar is dat voldoende om oud te worden in zijn buurtje?

Zorgelijke prognoses

Als oud-huisarts, maar ook wetenschapper en oud-directeur van de KNMG, de overkoepelende artsenorganisatie, heeft hij met argusogen de bezuinigingen in de gezondheidszorg gevolgd. Onder het kopje ‘de participerende samenleving’ wordt er tegenwoordig een groter beroep op de mantelzorg gedaan. In zijn ogen is dit echter een verkapte bezuinigingsactie. Het aantal chronische ziektes, de zogenaamde welvaartsziekten, nemen toe, waardoor mantelzorg zwaarder wordt. Als de trend van meervoudige chronische ziekten niet stopt, leidt dat, eigenlijk al binnenkort, tot enorme knelpunten in de (mantel)zorg. Want de mantelzorgers worden ook ouder.

De prognose is dat in 2040 niet alleen het aantal mantelzorgers is gehalveerd maar dat er ook nog eens een groot tekort in de professionele zorg zal zijn. Wat is de oplossing? Die is er niet meteen. Wel is het zo dat de buurt daarin een rol zou kunnen spelen: je burens zijn tenslotte je meest letterlijke naasten. Ook de huisartsen in de buurt en buurtinstellingen als buurtcoöperatie de Eester zijn belangrijk. En daarnaast zullen we samen op zoek moeten gaan naar creatieve ideeën. Vandaar het voor-

stel voor een denktank over hoe slim oud te worden en elkaar steun te bieden.

De BuurtBel

Maar laten we ook eens kijken wat er in het Oostelijk Havengebied al allemaal gebeurt aan ondersteuning. Buurtbewoners Lennie van Veenendaal (62) en Petra Wijnenga (63) bevrouwen de BuurtBel. Zij koppelen vragers aan aanbieders. Dat doen zij niet ongezien. Samen met degene die de klus wil gaan uitvoeren gaan ze naar de aanvrager om te kijken of vraag en aanbod op elkaar aansluiten. Daarbij kijkt de BuurtBel ook of er nog andere vragen zijn. Eigenlijk is de ervaring dat iedereen een gerichte vraag heeft. Overvragen is iets wat niet voorkomt. Mensen bieden namelijk liever hulp aan dan dat ze die krijgen. Tijdens corona kreeg de BuurtBel er maar liefst 75 nieuwe buurtbewoners bij die iets voor een andere buurtbewoner willen doen.

Wat zijn het zoal, die hulpvragen? Dat varieert van boodschappen doen, een wandelmaatje, computerhulp of het uitvoeren van een klusje, zoals het ophangen van gordijnen, tot het rijden naar het ziekenhuis. Hoewel niet alleen ouderen gebruik maken van de BuurtBel is het duidelijk dat deze voorziening voor hen extra belangrijk is. Ook de Eestermobiel is een uitkomst voor ouderen, waarmee zij leuke dingen kunnen doen, zoals winkelen op de Dappermarkt of in de Oostpoort of op bezoek gaan bij vrienden. Maar ook de Buurtbel maakt zich zorgen: de aanvragen worden complexer – denk daarbij aan ondersteuning bij dementie. Dat heeft te maken met een schaarste aan professionele hulp: van de verzorging na ontslag uit het ziekenhuis tot de wachtlijst van een jaar voor huishoudelijke hulp. Ook de Eester

wil deelnemen aan de denktank, omdat zij het belangrijk vinden dat de bewoners zelf de regie kunnen voeren over hoe hun zorg georganiseerd wordt. Daarbij is samenwerking met de professionele zorg belangrijk: burenhulp en zorgprofessionals kunnen immers niet zonder elkaar. <

Info: BuurtBel (020) 7723814 of
debuurtbel@buurtcooperatieohg.nl.
Of bij de Eester, C. van Eesterenlaan 266,
ma-vr 10.00-16.00 uur.

HairReset
Amsterdam

Last van:

- een jeukende hoofdhuid?
- een geïrriteerde hoofdhuid?
- haaruitval?
- kale plekken?
- roos?
- schilfers?
- alopecia androgenetica?
- alopecia areata?

Maak een afspraak voor een consult

Levantplein 68 - KNSM-eiland
020-419 32 26
www.hairreset-amsterdam.nl

Geert Timmermans bij de ecologische oever van het Amsterdam-Rijnkanaal. Foto Goos van der Sijde

Glooiende oevers in het Amsterdam-Rijnkanaal als oversteekplek voor dieren. Foto Goos van der Sijde

Oost is in trek bij dieren

Regelmatig zijn er de laatste tijd berichten over de komst van dieren naar de stad: de marter, vos, ree en sinds kort de bever en otter. Ook Oost krijgt dieren op bezoek. Hoe vinden die hun weg in het doolhof van wegen, dijken, kanalen en stedelijke bebouwing? De IJopener raadpleegt een deskundige.

TEKST: GOOS VAN DER SIJDE

FOTO'S: GOOS VAN DER SIJDE, COCKY BOOIJ, GEERT TIMMERMANS EN EDO GOVERS

Geert Timmermans werkt bij de afdeling Ruimte & Duurzaamheid van de gemeente. Hij houdt zich als projectleider en stadsecoloog bezig met de natuur in en om Amsterdam. 'Natuurlijk is de stad vooral een mensenbiotoop', zegt hij, 'en toch komen er in stedelijke gebieden veel soorten dieren en planten voor. In Amsterdam leven wel 10.000 verschillende soorten. Dat heeft mede te maken met de bijzondere ruimtelijke structuur hier. Amsterdam is een stad aan het water, met 'vingers' van groen, zogenaamde scheggen, die diep het stedelijke weefsel binnendringen. Aan de oostkant is dat de Diemerscheg met aan de kop het Flevopark, dan het Diemerpark, de Diemer Vijfhoek, het Diemberbos, het Gaasperpark én de groene zone langs het Amsterdam-Rijnkanaal. De Diemerscheg ligt wat dieren betreft gunstig tussen de natuur van Waterland, Flevoland en het Gooi.'

Kunnen dieren in de stad zich voldoende vrij bewegen?

Geert Timmermans: 'Net als de mens gebruiken dieren in de stad allerlei routes om zich te verplaatsen, bijvoorbeeld om voedsel te zoeken of een partner te vinden. Maar in de stad is de kans op barrières groter dan in de vrije natuur en dan bestaat het gevaar dat er geïsoleerde populaties ontstaan. En die zijn minder levensvatbaar door het gevaar voor inteelt. Voor de biodiversiteit van een gebied is het dus goed als dieren van verschillende populaties elkaar kunnen ontmoeten en zich voortplanten.'

Welke barrières zijn er zoal?

'Dat kunnen dijken, wegen en kanalen zijn. Het Amsterdam-Rijnkanaal bijvoorbeeld heeft een verticale beschoeiing. Die is zo steil en hoog

dat dieren de kant niet op kunnen klimmen. Regelmatig verdronken er reeën en andere dieren als ze het kanaal wilden oversteken. Op een aantal plaatsen is daarom een opstapje gemaakt – een 'fauna-uittreedplaats' – zodat dieren het kanaal uit kunnen. Er worden nu veel minder verdronken dieren gevonden, dus we nemen aan dat ze deze plekken weten te vinden.'

Via tunneltjes, glooiende oevers en opstapjes de stad in

Waarom is niet gekozen voor het glooiend maken van de oevers?

'Dat zou de natuurlijkste oplossing zijn, maar in het Amsterdam-Rijnkanaal kan dat om nautische redenen niet. De schepen zijn te groot en de vaargeul is te smal. Maar er is één plek waar het wel kon. Tegenover het Flevopark maakt het kanaal een brede bocht. We hebben aan Rijkswaterstaat voorgesteld om daar glooiende oevers te maken met twee binnenmeertjes. Deze faunaverbinding ligt er nu een aantal jaren en het blijkt voor allerlei dieren een prima plek te zijn om over te steken.'

Hoe zit het met kikkers en padden, vissen en ringslangen?

'Voor kikkers en padden hebben we op diverse plekken poelen aangelegd, om de mogelijkheid tot voortplanting te vergroten. In de voortplantingstijd zoeken dieren elkaar actief op, en ook vissen migreren naar paaigebieden. Een dijk als de Diemerzeedijk is dan een barrière. Toen de Ipenslotersluis in die dijk vernieuwd moest worden, hebben we aan Waternet voorgesteld

om dat te combineren met de aanleg van een vispassage. Deze sluis is een uitwateringssluis die bij hoge waterstanden water wegpompt naar het IJ. Maar door die passage kunnen vissen nu zowel richting stad als richting IJ migreren.

De Diemerzeedijk is op sommige plekken ook een barrière voor ringslangen vanwege het verkeer. Onder meer bij het Gemeenlandshuis is een tunneltje - een ecopassage - onder de weg aangelegd zodat ringslangen niet meer de weg over hoeven wanneer ze naar de poelen aan de andere kant van de dijk willen. Dat werkt goed, er zijn geen verkeersslachtoffers. Wildcamera's bewijzen dat ook andere kleine dieren er gebruik van maken.

Rietstroken en eilandjes helpen ook bij het maken van ecologische verbindingen tussen verschillende gebieden, vertelt Geert Timmermans. 'Voor de Diemerzeedijk zijn bij het Gemeenlandshuis en Camping Zeeburg eilanden en ondiepten aangelegd. Zo ontstaan biotopen voor vissen als rivierdonderpad, winde, rietvoorn en snoek. Die kunnen daar in de ondiepten paaïen. Water- en rietvogels profiteren er ook van, net als ringslangen en meervleermuisen. De eilandjes vormen een belangrijke schakel in de ecologische verbindingzone langs de oevers van de IJsselmeerdijk.'

Hoe pak je het aan op IJburg?

'Op IJburg komen rond alle eilanden aflopende oevers met rietzones en het nieuwe Buiteneiland krijgt zelfs een compleet groene bestemming. Zo worden Gooi en Waterland via de IJburg-archipel ecologisch met elkaar verbonden. Buiteneiland wordt de 'stepping stone' naar de natuur van Waterland, net als de Diemer Vijfhoek dat is voor het Gooi en Flevoland.' <

Een tunneltje voor ringslangen en andere kleine dieren onder het wegdek van de Diemerzeedijk, vlakbij het Gemeenlandshuis. Foto Goos van der Sijde

▼ Een wildcamera kieke deze otter bij de Diemer Vijfhoek, snuffelend aan het lokaas, vis uit blik. Er zijn ook al ottersporen gevonden op IJburg. Foto Geert Timmermans en Edo Goverse

▼ Bewoners op Zeeburgerdijk-Oost zagen onlangs een vos in hun achtertuin. Foto Cocky Booij

▼ Verschillende eilandjes vormen de ecologische verbingszone langs de Diemerzeedijk, hier gezien richting de 'BH-brug'. Foto Goos van der Sijde

Oost een plek van ontmoeting

Aflopende oevers
scheggen en opstaplekk
weten diverse diersoorten
aan te trekken

Plaats van ontmoeting: Amsterdam
Oost

Voor kikkers, padden en migrerende
vissen
poelen om in rond te kroelen

Een warm welkom
voor ringslangen en de rivierdonderpad
die zich verheugen op een bad

De winde, rietvoorn en de snoek
brengen door de vispassage
de stad een bezoek

Vingers van groen
die 't 'm doen

In Oost
komt al dat moois samen
planten zich voort
dieren en mensen
zo divers als het hoort.

JOYCE HES

ILLUSTRATIE: MARNA VAN HAL

Naar het land van de otter

Het tochtje van de IJopener gaat dit keer naar de Diemer Vijfhoek en omgeving, waar naar verluidt de otter van Amsterdam huist. We respecteren zijn eventuele aanwezigheid en verbazen ons over de rust en stilte in dit wilde natuurgebied.

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTOS: MARCEL DE CNOCK

Op een nevelige winterdag fietsen we in rustig tempo van het Oostelijk Havengebied door het Diemerpark op IJburg naar de Diemer Vijfhoek, een buiten de Diemerzeedijk gelegen stuk land ter hoogte van de elektriciteitscentrale die hier ooit door het Provinciaal Elektriciteitsbedrijf van Noord-Holland (PEN) is gebouwd. De Diemer Vijfhoek, een schiereiland met inderdaad een vijfhoekige vorm, is bij ouderen wellicht beter bekend als het PEN-eiland.

Bij de centrale, op het fietspad onderaan de dijk, loopt een kudde schapen. Stalen roosters verderop verhinderen dat ze weg kunnen. Hun verontruste geblaas schalt door de ochtend. De weg ligt vol schapenpoep. Geen twijfel, je bent hier echt buiten. Het zal niet de enige viezigheid zijn die we vandaag aan onze schoenen krijgen. De paden in de Diemer Vijfhoek zijn modderig, dat is wel iets om rekening mee te houden.

Onze fietsen zetten we aan de Diemerzeedijk tegen een houten hek. We klimmen de dijk over en lopen meteen de Vijfhoek in. Rechts in de bosjes staat een informatiebord van Staatsbosbeheer, de eigenaar van dit natuurgebied.

Vogels en smookhout

Even wat geschiedenis. Het PEN-eiland ontstond toen in de jaren '60 een kolossale bouwput moest worden uitgebaggerd voor de centrale die het Noord-Hollands elektriciteitsbedrijf hier had gepland. De bagger werd aan de andere kant van de Diemerzeedijk geloosd, waar langzaam een schiereiland ontstond van zo'n tachtig hectare. De natuur kon haar gang gaan en de tijd deed de rest. Nu lijkt het wel een stuk Biesbosch in oostelijk Amsterdam. Ruig bemoste wilgen en elzen hebben met riet schijnbaar moeiteloos een dichte moerasvegetatie gevormd. Sommige bomen zijn overwoekerd met de uitgebloeide en licht-

grijze resten van wilde clematis of bosrank, in de volksmond ook 'smookhout' genoemd. Toepasselijke naam: het lijkt net of er dichte rookwolken tussen de boomtakken hangen.

We glibberen over een kronkelend pad noordwaarts. Je kunt je voorstellen dat het hier in het voorjaar barst van 't leven, maar nu is het doodstil en een tikje geheimzinnig. Het informatiebord van Staatsbosbeheer vermeldt de aanwezigheid van ringslangen en vogels als rietgorzen en blauwborstjes. In het minder toegankelijke oostelijk deel van de Vijfhoek staat een vogelscherm met uitzicht op een ondiepe oever waar vogels foerageren.

Wilde dieren

Een licht vermolmd bruggetje leidt ons naar de noordelijkste punt van het schiereiland. We lopen naar de waterkant waar het IJmeer zich in al zijn glorie ontplooit. Licht, lucht en weidsheid. Rechts in de verte kun je Pampus zien, daarachter de flats van Almere die opdoemen uit de optrekkende nevel.

Goeie plek voor otters dit. Het heldere visrijke water dichtbij, rietkragen, glooiende oevers en bovenal: rust. Nog maar kortgeleden is hier ergens in de omgeving met wildcamera's een otter vastgelegd, voor het eerst sinds decennia. Amsterdam, toch al gezegend met wild als reeën, vossen, marters en andere dieren (zie het interview met stadsecoloog Geert Timmermans), heeft nu weer een otter.

In de jaren '80 leken otters nagenoeg uitgestorven in Nederland. Schrijver Koos van Zomeren noteerde 35 jaar geleden in zijn aangrijpende verhaal *De laatste otter van Eernewoude* dat uitsterven 'een wel erg hevige manier van sterven' is. Exit de otter? Nee, hij kwam terug en lijkt zich nu dus ook in Oost te hebben gevestigd. We zullen hem hier in de Diemer Vijfhoek of de naastgelegen Baai van Ballast niet gaan zoeken, maar blijven netjes op de paden

en dempen onze stemmen.

Trouwens, zijn jachtgebied moet groot zijn – dus zoeken is moeilijk. Eerder dan dat hij met zijn snuit voor de wildcamera kwam, werden er vorig jaar zomer op het strand van IJburg sporen en uitwerpselen van de otter aangetroffen. Daar had hij ook een aangevreten vis laten liggen.

We verlaten de Diemer Vijfhoek via de westelijke oeverroute. Van hier heb je zicht op IJburg en de zandvlakte van het opgespoten Strandeiland. Over een paar jaar wonen hier duizenden mensen. Dan moet de otter wel ingeburgerd zijn, anders neemt-ie door de drukte toch weer de wijk.

Met zware schoenen van de modder en de schapenstront, maar onder de indruk van de natuur op dit bijzondere schiereiland, gaan we de dijk over en stappen op de fiets. Huiswaarts, met de otter in gedachten. <

SAMENSTELLING: CORRY ZOLL

Stadspark Java-eiland

De kop van het Java-eiland staat op het punt een heus stadspark te worden, als het aan de bewoners van het Java-eiland ligt. Zij hebben de handen ineengeslagen en zijn tot een professioneel plan gekomen onder leiding van buurtbewoner en landschapsarchitect Huub Juurlink. In samenspraak met de buurt wordt gepleit voor een bestemming waarbij het open karakter van de Kop behouden blijft. Grootste aandachtspunt is het achterstallig onderhoud. Sommige delen van de Kop zijn al langer dan tien jaar afgesloten met hekken, de stelconplaten zakken hier en daar weg, de grasmat verdient nodig aandacht en de schaarse verlichting zorgt in de avonduren voor onveilige situaties. Het gebouw van de voormalige school de Kleine Kapitein wordt tot dit voorjaar gebruikt voor dak- en thuislozenopvang. Daarna kan het park gestalte gaan krijgen. Volg de ontwikkelingen op de website van Stadsdorp Java-eiland. www.stadsdorpjava-eiland.nl <

Wimmen Fonds voor aanstormend jong talent

Het Wimmen Fonds kent financiële bijdragen toe aan (educatieve) projecten op het gebied van cultuur en natuurbehoud waarbij duurzaamheid en innovatie een belangrijke rol spelen, en ook aan talent dat zich op duurzaamheid en innovatie richt. Het cultuurfonds biedt beurzen aan voor studie en onderzoek in het buitenland. Met een hbo-bachelor of wo-master in het vooruitzicht kan tussen 1 februari en 1 april 2022 een studiebeurs worden aangevraagd. Dit geldt voor alle studies, van een afgeronde kunstacademie-bachelor tot een master geneeskunde. Ieder jaar stelt het fonds - dankzij giften van donateurs - rond de 250 beurzen voor bijna 3 miljoen euro beschikbaar voor talentvolle afgestudeerde studenten uit alle disciplines. Het Wimmen Fonds is een van de Cultuurfondsen op Naam die het mogelijk maken voor het Prins Bernhard Cultuurfonds om cultuurfondsbeurzen uit te delen. Zo kunnen zij zich verder ontwikkelen en investeren in de toekomst. Een studiebeurs aanvragen kan tot 1 april, door afgestudeerden van alle mogelijke studies! www.cultuurfonds.nl/cultuurfondsbeurzen <

De Boekenboom Nautilus op Zeeburger-eiland

De boekenboom is een unieke boekenkast in de buitenlucht. De boom is gemaakt van gerecycleerd hout en staat sinds oktober vorig jaar bij het woon-werkgebouw Nautilus. Het project is ontwikkeld door kunstenaar Cindy Wegner, samen met Roos van Os, bewoner van Nautilus op Zeeburgereiland.

Stadshout Amsterdam leverde het hout voor de boekenboom. Stadshout verwerkt Amsterdamse bomen op duurzame wijze. Elke boom verzamelt verhalen, dat maakt stadsbomen uniek. De boekenboom past in het concept van de circulaire economie; de boekenboom verzamelt boeken en deelt ze uit. Buurtbewoners, boekenliefhebbers: Kom langs en neem een boek mee en een terug voor de kast! <

Foto: C. Reyes

Krachtmoeders Indische Buurt

Initiatiefnemer Ouarda el Morabet: 'Met dit project worden moeders uit de Indische Buurt opgeleid tot Krachtmoeders die een verbindende en signalerende rol spelen in de buurt.' De Krachtmoeders gaan sinds februari 2021 in groepjes de straat op. Zij zijn herkenbaar aan hun gele hesjes met de opdruk van Stichting Life&Style. Zij delen flyers uit van activiteiten en voorzieningen en gaan aan de hand daarvan met bewoners in gesprek. Inmiddels hebben zij een aantal trainingen gevolgd die hen kennis en vaardigheden bieden voor hun rol als Krachtmoeder, zoals een training tot vertrouwenspersoon. Hierin leren zij gesprekstechnieken, hoe ze mensen met problemen kunnen doorverwijzen en hoe ze met privacygevoelige gegevens om moeten gaan.

Zie ook www.coronaindestad.nl. <

Plannen circulaire buurt Strandeiland

Strandeiland is het nieuwste woon-, werk- en recreatie-eiland in wording in de eilandenwijk IJburg. Het moet een duurzaam, circulair functionerend gebied worden. Een groep IJburgbewoners, verenigd in de Stichting Natuurlijk IJburg, is op zoek naar een opzet voor het eiland waarin kringlopen – denk aan water, energie en afval – zich zo lokaal mogelijk aansluiten en toegevoegde waarde aan Strandeiland bieden. Zo krijgt dit gebied in hun ogen een duurzame meerwaarde. De bewoners zijn nog op zoek naar mensen met kennis over circulaire gebiedsontwikkeling. www.natuurlijkijburg.nl <

Nieuw Amsterdam Manifest – De stad is van ons

In het afgelopen half jaar is in twintig brainstormsessies en tien programma-avonden met ruim vijfhonderd bewoners en gebruikers van onze stad – experts en ervaringsdeskundigen – in Pakhuis de Zwijger de basis gelegd voor het Nieuw Amsterdam Manifest 2022-2030. De verschillende programma's die in het najaar van 2021 hebben plaatsgevonden, zijn terug te kijken op de website van Pakhuis de Zwijger.

Het Nieuw Amsterdam Manifest is tijdens de jaaropening op 11 januari gepresenteerd en aangeboden aan de lijsttrekkers van de vier grootste partijen in de stad in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 14-16 maart dit jaar.

www.dezwijger.nl/programmareeks/nieuw-amsterdam-akkoord <

Broedplaats Het Baggerbeest eerste gebouw Sluisbuurt

Amsterdam krijgt er een grote broedplaats bij. Op de zandvlakte naast de ingang van de Piet Heintunnel ontwikkelt Stichting Urban Resort Het Baggerbeest. Het wordt een plek waar kunst, cultuur, horeca en evenementen samenkomen. De broedplaats start eind 2022 en krijgt een looptijd van tien jaar. Met een oppervlakte van 3000 m2 biedt het straks een werkplek aan 80 tot 100 kunstenaars. De horeca wordt een samenwerking tussen restaurant Haas & Popi en het Ambassadehotel. Er komen een groot terras, workshoplokalen en productieruimten voor kunst- en cultuurinstellingen.

Touria Meliani, wethouder van kunst en cultuur: 'Het Baggerbeest wordt een ontzettend bijzondere broedplaats en ik ben er trots op dat we daar als gemeente aan bij hebben kunnen dragen. Een plek die tien jaar kan bestaan en zo een stempel drukt op de ontwikkeling van de nieuwe buurt waar nu nog weinig voorzieningen zijn.'

De naam Het Baggerbeest verwijst naar de ontstaansgeschiedenis van het Zeeburgereiland, waar meer dan honderd jaar geleden slib uit het Oostelijk Havengebied nieuw land vormde.

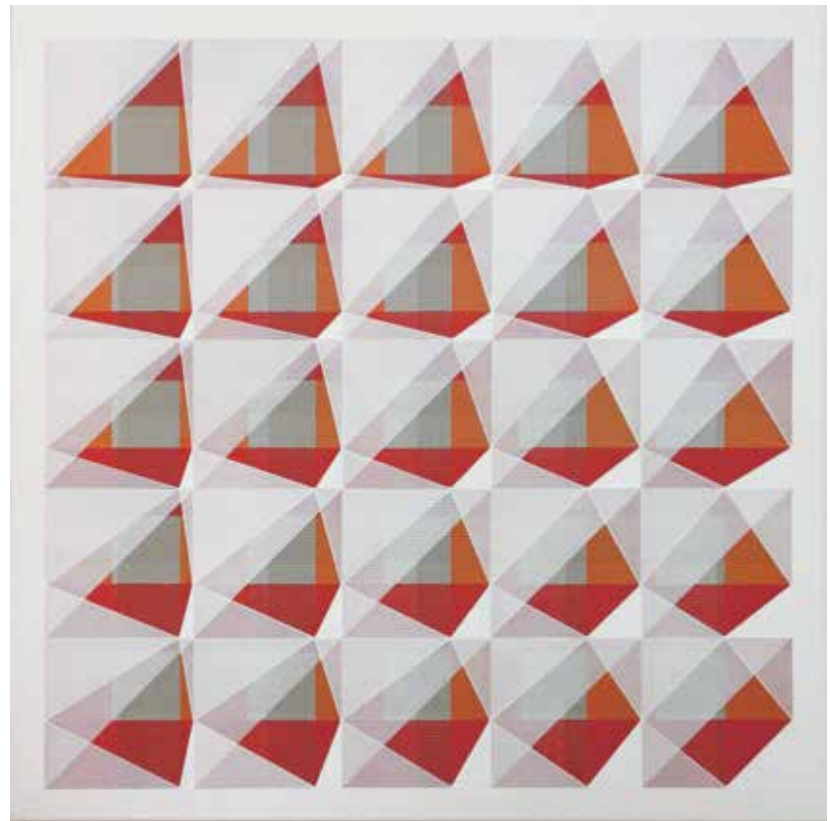
www.amsterdam.nl/projecten/sluisbuurt <

Paul Ouwerkerk in zijn atelier

Als geometrie kunst wordt

Geometrische transformatie 'Backward Forward'

Beeldend kunstenaar Paul Ouwerkerk woont en werkt in de buurt. Hij schildert intrigerende geometrische vormen die steeds weer veranderen en in elkaar overgaan. Denk als voorbeeld aan graficus M.C. Escher. De IJopener zocht hem op.

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO'S: NORFOH EN PAUL OUWERKERK

Een paar jaar geleden liepen we over het R.J.H. Fortuynplein bij de bushalte van lijn 48, en daar zagen we hem voor het eerst aan het werk in zijn atelier in het Borneo Architectuur Centrum (BAC) in het Oostelijk Havengebied. Geconcentreerd stond hij over een schilderij gebogen. Ouwerkerk werkte op traditionele wijze. Dat wil zeggen: met verf, kwast en een linnen doek. Potlood, papier,

krijt en tape lagen binnen handbereik. Af en toe stapte hij achteruit om met kritische blik het resultaat te bekijken.

Zoiets maakt nieuwsgierig, zeker, maar door omstandigheden heeft het tot begin van dit jaar geduurd voordat de IJopener met hem sprak. In de tussentijd groeide zijn oeuvre. Steeds meer en wisselende doeken kwamen in de vitrine van Ouwerkerks inmiddels te kleine BAC-atelier te hangen. Nu zie je daar regelmatig mensen staan. Ze bekijken zijn schilderijen en gluren naar binnen. Soms kun je iemand goedkeurend horen mompelen.

Een kennis vertelde dat hij 'mooie zeilbootjes' bij Ouwerkerk had ontdekt, een persoonlijke interpretatie van een werk waarop streng geometrische figuren transformeren en het doek ogenschijnlijk laten bewegen. Ja, zo kunnen scherp afgelijnde, ondefinieerbare vormen bij Paul Ouwerkerk veranderen in concrete bootjes onder vol tuig, met grootzeil en fok. Goed mogelijk dat een volgende kijker iets anders ziet en er een eigen duiding aan geeft. Dat maakt zijn kunst gelaagd en interessant. Zijn schilderijen zijn weliswaar zeer toegankelijk, misschien mede door hun ambachtelijkheid, maar je moet toch je best doen om ze te doorgronden. Gewoon mooi vinden (of niet) mag natuurlijk ook.

Wie is Paul Ouwerkerk (59) en wat beweegt hem? Allereerst: hij heeft een lange weg af-

gelegd voordat hij zover - met verf, kwast en linnen - is gekomen. Als jonge man bezocht hij de kunstacademies Willem de Kooning en Jan van Eyck. Hij lootte destijds in voor een workshop op de Amsterdamse Rijksacademie onder leiding van de toen al beroemde Duitse neo-expressionist Jörg Immendorff, een man over wie hij mooi kan vertellen. Die workshop was een succes, 'hoe weinig gestroomlijnd ook'. Ouwerkerk kreeg een positieve beoordeling van de altijd kritische Immendorff en haalde met een abstracte creatie die hij in drie dagen opbouwde en weer afbrak, het hoogste resultaat van de deelnemers.

Fotografie zonder camera

Nadien volgde een periode van eenzaam atelierwerk, jaren waarin hij gegrepen was door fotografie met en zonder camera. Wat dat laatste betreft: uitgangspunt was bijvoorbeeld een pasfotootje in kleur of zwart-wit. 'Dat legde ik in de kopieermachine en vergrootte het tot je niets anders over had dan onherkenbare stippen van verschillende afmetingen', vertelt hij. De hierin resulterende *dot morphing matrix* was werk in opdracht en leidde tot een minutenlange film-loop, een installatie met een geprojecteerd beeld van drie bij drie meter. Het deed denken aan werk van de Amerikaanse popartkunstenaar Roy Lichtenstein.

Na die eerste naar binnen gerichte atelier-

lolaland

Een plek voor alle IJburgers,
jong en oud, die een leuk idee hebben
voor de buurt.

Bezoek
www.lolaland.nl
voor de agenda.

Pampuslaan 501 - 1087 HP - Amsterdam

jaren wilde hij 'naar buiten - ook om geld te verdienen zodat ik in mijn kunstenaarschap kon voorzien'. Hij ging voor OMA werken, het architectenbureau van Rem Koolhaas. Hij ontwierp en produceerde boeken met Koolhaas' ontwerpen. Zo had hij een inkomen en kon hij tegelijk uiting geven aan zijn fascinatie voor vlakverdeling en vormgeving. Het groeide uit tot een bekwaamheid die hem tot de dag van vandaag van pas komt. Zijn recentste werk wordt binnenkort tentoongesteld in galerie BMB in Amsterdam. Mede ter gelegenheid daarvan heeft hij de catalogus Time, Tools and Practice vormgegeven en in eigen beheer gedrukt, een overzicht van zijn werk tot nu toe.

Ruimte platslaan

Via serene veelvlakken die hij zowel op de computer ontwierp als met de hand in drie dimensies van dik papier maakte - voor fijnproevers: dodecaëders - belandde Ouwerkerk bij wat hij zelf noemt 'het platslaan van ruimte op linnen'. Als schilder treedt hij hiermee in de voetsporen van modernist Piet Mondriaan en virtuoos graficus M.C. Escher. Hij wil zich niet met deze twee grote namen vergelijken en spreekt liever over hun kunst als 'bron van inspiratie'. Hij voelt zich met hen verwant, zoals hij zich ook aangetrokken voelt tot het werk van de Russische avant-gardist, architect en typograaf El Lissitzky.

Paul Ouwerkerk beschrijft zichzelf als 'een ambachtelijk kunstenaar'. En, voegt hij eraan toe: 'Daar ben ik trots op.' Hij is uitgesproken handig. Wat zijn ogen zien kunnen zijn handen maken. 'Tactiel' is het woord dat hij daarvoor gebruikt. Voelbaar, waarneembaar. Ver-

ontschuldiging zegt hij: 'Ik kon voordat ik een paar jaar geleden met deze doeken begon helemaal niet schilderen en heb het mezelf moeten leren.' Hoe gaat zo iets? 'Nou ja, je loopt bij Van Beek binnen en koopt verf, doek, kwasten. Dan ga je het uitproberen. Hoe reageert het linnen op de kwast? Het doek is een soort huid, het leeft en ik moet het bedwingen.'

Ouwerkerk's recente werk, dat tijdloze kwaliteit bezit, is nauwgezet en gedetailleerd. Zijn geometrische transformaties getuigen van haast obsessief perfectionisme. Hij kan weken aan een schilderij bezig zijn. Soms overmand door twijfel en vrees voor fouten. Maar, zegt hij, 'Zonder pijn en ontreding op z'n tijd kun je niets goeds creëren.' Van zichzelf mag hij fouten maken, maar het moeten wel de 'goede' fouten zijn. 'Je mag zien dat het geschilderd is, dat de kwast imperfecties heeft achtergelaten. Maar de randen van mijn veranderende veelvlakken moeten recht en strak zijn.'

Als kijker kun je makkelijk verdwalen in Ouwerkerk's meetkundig labyrint. Zijn lijnenspel is geraffineerd; de lichtvoetigheid van zijn transformaties maakt vrolijk.

Relatief duur

Zijn doeken zijn relatief duur, mede door het arbeidsintensieve karakter ervan. Ouwerkerk realiseert zich dat er verschil bestaat tussen de prijs van zijn kunst en zijn naamsbekendheid. Maar kunst is iets anders dan de kunstmarkt. Waarde in de kunst hangt af van status. En zo groot is de status van Ouwerkerk niet. Misschien moet je zeggen: nog niet. Hij werkt stug door aan een eigen universum van geschilderde geometrische transformaties. Op zijn doe-

Verskillende werken in het atelier

ken verandert alles, wat behalve voor de waarnemer ook voor hemzelf een ontdekkingsreis is. Wat hij ermee beoogt? 'Ik heb geen bedoeling, en het laatste wat ik wil is met mijn kunst de wereld verbeteren. Wat ik wel wil, is de kijker verder helpen.' <

Het werk van Paul Ouwerkerk is van 2 april tot 1 mei 2022 te zien in Galerie BMB, Kerkstraat 129a, Amsterdam. Ook met sculpturen van Vladimir Skoda. Galerie open do - zon, 12.30 - 17.30 uur en op afspraak. Catalogus aldaar beschikbaar. I.v.m. wijzigende covid-19 regelgeving: check vooraf via paulouwerkerk.nl of galeriebmb.nl.

Intussen aan de Oranje-Vrijstaatkade

Een politiek-bestuurlijk risico

TEKST: LISA SCHEERDER

Het went niet echt. Advies geven over iets waar je niks over te zeggen hebt. Advies geven over iets dat niet binnen je bereik ligt, waar je feitelijk 'niet over gaat'. De stadsdeelcommissieleden zuchten nog maar eens flink. Bijna vier jaar doen ze het nu op deze manier. Ze proberen zo goed als ze kunnen invulling te geven aan een rol waarvan onduidelijk is of ze er resultaat mee kunnen boeken. Bijna vier jaar draaien ze mee in dit opgetuigde proces van gevraagd en ongevraagd advies geven aan het dagelijks bestuur van het stadsdeel. Het dagelijks bestuur dat de adviezen van de stadsdeelcommissie over moet brengen aan het college van burgemeester en wethouders. En het college dat vervolgens het plan, voorzien van de stadsdeeladviezen, ter goedkeuring moet voorleggen aan de gemeenteraad. Die er wel over gaat. Maakt het iets uit dat de stadsdeelcommissieleden keurig de vergaderstukken lezen, dat ze bij elkaar komen, dat ze erover debatteren en daar zeer uiteindelijk over stemmen? Het is iets waar ze zich steeds ongemakkelijker bij voelen. Belangrijk is ondertussen om niet de moed te verliezen. Niet cynisch te worden. En te hopen dat de nieuwste wijzigingen in het stadsdeelstelsel, die na de komende gemeenteraadsver-

kiezingen ingaan, een stadsdeelcommissie met meer smoel, meer daadkracht opleveren. Zodat de burgers van Amsterdam niet voor niets stemmen. Dat er met hun stem ook daadwerkelijk iets besloten kan worden dat goed is voor de bewoners van het stadsdeel.

Ongemakkelijk blijft intussen dat het best wel een belangrijk onderwerp is dat nu op de agenda van de stadsdeelcommissie staat. Toezicht op en handhaving van de vergunningen die de gemeentelijke overheid verstrekt is het onderwerp van gesprek. Het voorstel is om het toezicht op grote bouwwerken, op brandveiligheid en op evenementen te verminderen. Waarom? Omdat er te weinig capaciteit voor is.

Behoorlijk onluisterend, vindt de stadsdeelcommissie. Want moet de overheid er niet op toezien dat de wetten die ze maakt ook uitgevoerd en nageleefd worden? Is handhaving kortom niet gewoon een kerntaak? En zeker de brandveiligheid, daar kan echt niet op beknipt worden. Ontoelaatbaar, een te groot risico voor de Amsterdammers, vinden ze.

De portefeuillehouder schrikt hoorbaar van dit stevige en unanieme standpunt. Afgelopen voorjaar, toen de portefeuillehouders van de stadsdelen de kwestie op de Stopera bespraken met de verantwoordelijk wethouder ruimtelijke ordening, was de onderlinge stemming

een stuk toegeeflijker. De portefeuillehouders hadden zich opgesteld als de politieke adviseurs van de wethouder en haar er fijntjes aan herinnerd dat verminderd toezicht en handhaving een politiek-bestuurlijk risico voor haar oplevert. Een risico dat overigens nog wel aanvaardbaar was, vonden ze.

Nee, dan de stadsdeelcommissie. Die spreekt over onaanvaardbare risico's voor de Amsterdammers. De portefeuillehouder haast zich om te zeggen dat hij het advies zal aanvullen met de opmerkingen van de stadsdeelcommissie. Toch kan hij niet nalaten aan te geven dat het waarschijnlijk weinig zal uitmaken. Want de stadsdeelcommissie kan wel iets willen, maar ja, het moet wel haalbaar zijn en betaald worden. Kunnen zij een blik handhavers opentrekken? En waar gaan we dan minder geld aan uitgeven?

Weer een advies dat met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid in de catacomben van de Stopera zal stranden. <

Elk nummer doet IJopener kort verslag van de maandelijkse vergaderingen van de stadsdeelcommissie Oost in de vergaderzaal aan de Oranje-Vrijstaatkade.

Na ruim een half jaar is er weer een halfpipe onder de Amsterdamse brug. Ook de vierde 'ramp' sinds 1988 is onverminderd populair

FOTO: BJÖRN MARTENS

Karien Sondervan

Cybersoek: 20 jaar digitale hulp

Van Corona-app tot Zoom-account: voor al hun vragen over het gebruik van computers, internet en andere digitale voorzieningen kunnen alle bewoners van Amsterdam Oost terecht bij Cybersoek. De huidige pandemie laat zien dat een dergelijke voorziening belangrijker is dan ooit, stelt directeur Karien Sondervan.

TEKST: MARTIJN DE WAAL
FOTO: NORFOH

Het is alweer ruim twintig jaar geleden dat de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Roger van Boxtel zich zorgen begon te maken over de digitale kloof: de verschillen in digitale vaardigheden in de samenleving. Internet was destijds nog een luxeproduct. Mobiele telefoons bestonden nog niet, en wie – om in de termen van toen te spreken – wilde surfen over het world wide web, deed dat veelal nog via een luid piepend en zoemend modem dat werd aangesloten op de vaste telefoonlijn.

Jubileum Cybersoek

‘Toch werd al voorzien dat computers en in-

ternet een steeds belangrijker rol zouden gaan spelen’, zegt Karien Sondervan, de huidige directeur van Cybersoek. Om ervoor te zorgen dat iedereen daar goed gebruik van zou kunnen gaan maken, kwam er een speciaal programma waarin door heel Nederland zo’n vierhonderd ‘digitale trapveldjes’ werden opgericht. Dat waren plekken waar mensen laagdrempelig kennis konden maken met internet. Denk aan computerhoekjes in buurthuizen, informatiezuilen in bibliotheken, of cursussen die speciaal voor ouderen werden gegeven. Een van die vierhonderd initiatieven werd Cybersoek, inmiddels gevestigd in het gebouw van de Technische School aan het Timorplein,

naast Studio-K. Maar terwijl vrijwel alle andere trapveldjes aan het einde van de subsidieperiode weer verdwenen, voorziet de Cybersoek nog altijd in een belangrijke vraag van buurtbewoners. Onlangs vierde Cybersoek haar twintigjarig bestaan.

Dat is grotendeels de verdienste van voormalig directeur Ellen van Eeden, zegt Sondervan. ‘Zij zag in dat de digitale kloof niet alleen opgelost kon worden door toegang te bieden tot computers en internet. Of dat die kloof vanzelf zou oplossen als computers en internet goedkoper zouden worden.’ Een tekort aan digitale vaardigheden heeft in de benadering van Cybersoek te maken met structurele

kansenongelijkheid. 'Het gaat niet alleen om een computer die er niet is. Maar ook om het gemis van een sociaal netwerk met kennissen die je kunnen leren om met computers om te gaan.' Ook het ontbreken van een baan of ander perspectief speelt vaak een rol. 'Dat neemt de noodzaak weg om weer eens iets nieuws te leren.' Een andere belangrijke factor is het gebrek aan kennis van de Nederlandse taal. 'Digitale vaardigheden of het ontbreken ervan zijn heel vaak verbonden met taalvaardigheden', zegt Sondervan.

Vandaar dat Cybersoek vrijwel van begin af aan ook taallessen aanbiedt. Of buurtbewoners uitnodigt om alleen even een kopje koffie te komen drinken. Sondervan: 'Mensen willen graag meedoen aan de samenleving, maar taal belemmert hen. Taal is het eerste wat ze willen leren. Als je dat aanbiedt, kom je in gesprek en ontstaat de wil om ook digitale vaardigheden aan te pakken.' Dan komen mensen bijvoorbeeld langs met een rekening van een instantie die ze niet helemaal begrijpen, en die ook online betaald moet worden. 'Mensen moeten zich eerst gezien voelen, voordat ze een organisatie vertrouwen. En ze hebben tegelijkertijd ook zelfvertrouwen nodig om iets nieuws te kunnen leren. Dat proberen we te bieden.' Bijvoorbeeld via een van de computercursussen die Cybersoek aanbiedt. Via de taallessen die er worden gegeven, of via de huiswerkbegeleiding die studenten uit het Science Park organiseren. Of gewoon tijdens een van de wijkelijke inloopochtenden.

Oude en nieuwe taken

Duane Stein is een van de computerdocenten in dienst bij Cybersoek, die deze inloopochtenden begeleidt. Bezoekers kunnen bij hem terecht met vragen. Bijvoorbeeld omdat ze hun computervaardigheden verder willen ontwikkelen. Stein wijst op een van de 'vaste klanten' die covers ontwerpt voor zijn muziek-cd's met behulp van Photoshop. Af en toe vraagt hij hulp aan een van de vrijwilligers. Of een ander voorbeeld: vorige week hielp Stein een mevrouw die aan het solliciteren was, met het bijwerken, scannen en versturen van haar cv. 'En vanochtend kwam ze vertellen dat ze de baan had gekregen.'

Zeker in deze tijd spelen we een belangrijke rol, zegt Stein. 'We krijgen veel vragen over QR-codes en DigiD-login-procedures op de mobiele telefoon.' Ook over Zoom komen steeds meer vragen. Dat komt doordat ook gemeentelijke welzijnsinstanties tijdens corona hun afspraken online zijn gaan organiseren.

Zo'n 650 mensen komen er iedere week over

de vloer. Die worden geholpen door een vaste staf en een team van ruim 55 vrijwilligers. 'Dat is een heel diverse groep', zegt Sondervan. Er zitten directeuren van ICT-bedrijven bij die zich graag nuttig willen maken voor de samenleving. En ook mensen die in de bijstand zitten en via het vrijwilligerswerk nieuwe vaardigheden willen ontwikkelen. Sommige vrijwilligers helpen de bezoekers met hun computervaardigheden, anderen zorgen ervoor dat er altijd koffie klaarstaat en dat Cybersoek een prettige plek blijft waar mensen zich welkom voelen.

Nog altijd is zo'n twintig procent van de bevolking digitaal niet zelfredzaam, becijfert Sondervan. 'Dat zijn bijna tweehonderdduizend Amsterdammers.' Die kan Cybersoek natuurlijk niet allemaal ontvangen. 'Vandaar dat we ook "train de trainer-programma's" hebben opgezet.' Daarin krijgen medewerkers van allerlei instellingen trainingen om de mensen met wie zij werken verder te helpen met digitale vaardigheden. Denk aan mensen die werken bij bibliotheken, opvangorganisaties als de Regenboog Groep of welzijnsorganisaties als Dynamo.

Project Cyberbank

Toch is het ieder jaar weer spannend of Cybersoek kan blijven bestaan. Een derde van het budget komt van de gemeente, de rest moet ieder jaar weer opnieuw worden verdiend. Bijvoorbeeld door de verhuur van zalen, of subsidies van fondsen. Dat is lastig, want fondsen zijn vooral geïnteresseerd in vernieuwende projecten, niet zozeer in het draaiend houden van een bestaande organisatie, hoe waardevol die ook is. 'En dus proberen we ieder jaar weer nieuwe programma's te bedenken, maar dat is niet altijd makkelijk, en kost veel energie.'

Het project van dit jaar? De Cyberbank – een soort voedselbank voor laptops (zie kader), die laptops aanbiedt aan stadspashouders. Corona heeft aangetoond hoe belangrijk het is om thuis goed toegang te hebben tot internet. 'En voor gezinnen met schoolgaande kinderen is een laptop of tablet vaak ook niet meer genoeg.' Want als er een ding duidelijk is geworden tijdens de corona-crisis, dan is dat het belang van digitale vaardigheden in onze samenleving. Van corona-app en online onderwijs tot zoom-afspraken met vrienden, familie en ambtenaren van de sociale dienst – zonder digitale vaardigheden is het lastiger dan ooit om goed mee te kunnen doen met de samenleving. De digitale kloof die minister van Boxtel begin deze eeuw al op de agenda zette, is nog lang niet gedicht. <

Over Cyberbank

Op 10 december van het afgelopen jaar – de dag van de mensenrechten – lanceerde Cybersoek de eerste Cyberbank van Nederland. De Cyberbank is een initiatief om laptops die mensen niet meer gebruiken in te zamelen, op te knappen en beschikbaar te stellen voor Amsterdammers met een laag inkomen. 'Een soort voedselbank, maar dan voor laptops', zegt Karien Sondervan. 'Veel mensen willen hun oude laptops graag beschikbaar stellen, maar ze weten niet precies hoe. Of ze twijfelen omdat er bijvoorbeeld nog allerlei data op hun harde schijf staat, waarvan ze niet zeker weten of die goed gewist kan worden.'

Cybersoek kan daarbij helpen. In samenwerking met de sociale onderneming ICT Vanaf Morgen worden de ingeleverde laptops helemaal gereset en indien noodzakelijk opgeknapt. Dat wordt gedaan door jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt, die bij ICT Vanaf Morgen ICT-vaardigheden leren. Daarmee helpen ze niet alleen bij het recyclen van computerapparatuur, maar vergroten ze ook hun eigen kansen op een baan.

Laptop nodig?

Iedereen met een Stadspas met groene stip kan in aanmerking komen voor een laptop. Op dit moment verwerkt de organisatie de eerste tweeduizend aanvragen die in december zijn binnengekomen. Vanaf februari kunnen weer nieuwe aanvragen worden ingediend via de website: decyberbank.nl, of telefonisch: (020) 2445910, ma-vr 12.00-14.00 uur.

Laptop over?

Laptops van minder dan vijf jaar oud en met werkende camera, microfoon, speakers en oplader kunnen worden ingeleverd bij Cybersoek, Timorplein 22. Voor meer informatie: decyberbank.nl.

De IJopener vervolgt de serie over markante woonschepen in ons verspreidingsgebied. Dit keer de kustvaarder Kwiek, die veel heeft meegemaakt maar er nog steeds is. In haast onveranderde staat.

De Kwiek overleefde en bleef zichzelf

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO: BJÖRN MARTENS

Als je aan boord komt van de Kwiek, een 96 jaar oude coaster, stap je een authentiek-maritieme wereld binnen van decennia terug. Je wordt omringd door geklonken staal in sober grijs. Aan dek ligt een mast met laadboom. Hij hoeft alleen maar omhoog en het laden of lossen kan beginnen. Op het achterschip is een stuurhut die naar de roef en de machinekamer voert. Op de voorplecht kun je via een krappe entree naar het voormalige matrozenverblijf. Meteen daarnaast staat nog een originele plee, die ooit direct op het water loosde. Om het met schrijver Joop Waasdorp te zeggen: Welkom in zee!

Maar voor deze boot is de zee een schim geworden, een herinnering die alleen levend blijft door foto's van een roemrijk verleden en het tamelijk zoute IJ-water. De Kwiek, in 1926 als motorvaartuig met zeilondersteuning bij G.J. Van der Werff in Hoogezand gebouwd, ligt alweer jaren als woonschip aan de Ertskade in het Oostelijk Havengebied. In een eerdere aflevering van deze serie kwam ze kort ter sprake. Ooit was ze bestemd voor de vrachtvaart op de Noord- en Oostzee, waar ze goed verdiende

De Kwiek ergens voor een onbekende kust

maar ook veel moest afzien.

Even een paar feiten. Ze is 33 meter lang en 6 meter 40 breed bij een diepgang van 2 meter 20. Haar laadvermogen bedraagt 200 ton. Eigenaar en medebewoner is Michel Groen (65), van beroep hydroloog, een waterkenner met een passie voor staal. Toen hij de Kwiek begin jaren negentig kocht, wist hij 'helemaal niets' van schepen. Nu is hij noodgedwongen expert geworden. Hij last, smeedt, sloop en repareert aan boord alles zelf. De originele Brons 120 pk driecilindermotor uit 1926 - een imponerend bakbeest - heeft hij eigenhandig gerenoveerd, een klus die hij niet snel zal vergeten.

Groen hoopt het honderdjarig bestaan van zijn schip in 2026 aan boord met vrouw en zoon in Amsterdam te kunnen vieren. Maar dat is toekomst; laten we eerst teruggaan naar het verleden. Want de Kwiek heeft veel meegemaakt. Kapitein-eigenaar Klaas Eeftingh uit het Drentse Gasselternijveen en later diens zoon Lucas hebben er lang mee gevaren. En niet zachtzinnig: uit historische gegevens doemt het beeld op van een schip dat meermaals averij had en zelfs strandde. Op een strekdam bij Harlingen bijvoorbeeld, beladen met hout. Waarna de Raad voor de Scheepvaart, een maritiem tuchtcollege, oordeelde dat Eeftingh drie weken niet mocht varen.

Tijdens een vrachtreis van Szczecin in Polen naar het Zweedse Härnösand ging het opnieuw mis. De Kwiek liep in de Kalmarsund aan de grond en was ernstig beschadigd. De kapitein kreeg een berisping. Een dramatisch hoofdstuk vormt de Tweede Wereldoorlog, toen ze geconfisqueerd was door de Duitse bezetter en in Noorwegen dienst deed als bevoorradings- en munitiechip. Kapitein Eeftingh wilde haar niet verlaten, ongetwijfeld uit gegronde vrees dat hij anders zijn schip nooit zou weerzien.

Maritiem erfgoed

De jaren verstreken, de Kwiek werd oud en onrendabel. Na verkoop door de Eeftinghs in 1970 werd ze gebruikt als overslagschip in

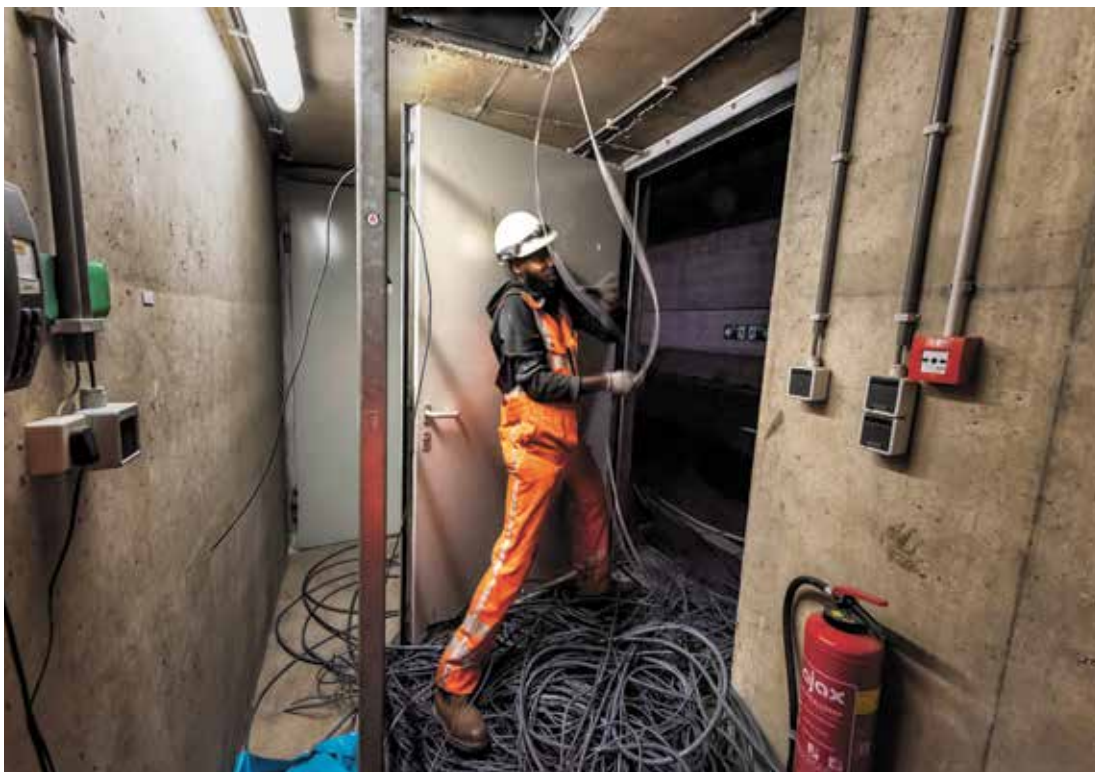
Coaster Kwiek, waarschijnlijk in de jaren '50

Rotterdam, en meestal eindigt zo'n verhaal dan op de sloop. Maar het lot wilde anders. Michel Groen vond haar verwaarloosd aan de Verbindingsdam. 'Alle patrijspoorten eruit, provisorische stuurhut, de machinekamer een puinhoop, lekkende luikenkap en veel roest.' Ze lag te koop voor een bedrag dat voor hem toen hoog was, cash te betalen. Hij moest lenen bij zijn moeder en vrienden en ging met een zak geld naar de verkoper. Maar eerst bracht hij een nacht op het schip door. Het gerucht ging dat het er zou spoken omdat een vorige eigenaar zich erop zou hebben verhangen. 'Ik sliep prima en kort daarna kocht ik haar.' Michel Groen heeft nu in feite een museum-schip in bezit. Zo ongeveer zagen Nederlandse coasters er in de eerste helft van de twintigste eeuw uit. Trouwe, intensief gebruikte zeescheepjes die werktuig en thuis tegelijk waren. Hij zou het liefste zien dat ze als varende maritiem monument erkend wordt, maar acht de kans daarop klein. 'Amsterdam heeft weinig oog voor maritiem erfgoed. Het leven wordt ons zuur gemaakt met enorme liggeldverhogingen. En varen is straks onmogelijk door steeds strengere regelgeving.'

Zo dreigt er voor de Kwiek, na veelbewogen jaren op zee, misschien nóg een crisis in haar bestaan als varende woonschip. Maar ze is een taaie. Ook als bijna honderdjarige maakt ze haar optimistisch stemmende naam met ere waar. Overleven is bij haar een kunst geworden. <

Renovatie Piet Heintunnel

TEKST: MURIEL SINSEMEIJER, COMMUNICATIEADVISEUR BIJZONDERE PROJECTEN GEMEENTE AMSTERDAM
FOTO'S: TOM FEENSTRA

Na sluiting van de tunnel zijn eerst alle installaties verwijderd. De oude kabels worden uit de smalle dienstgang verwijderd. Alle materialen worden afgevoerd naar een recyclingbedrijf.

De Piet Heintunnel is bijna 25 jaar oud en ondergaat momenteel een groot-schalige renovatie. De technische installaties zijn sterk verouderd en worden vervangen. Ook worden de vluchtwegen, waterafvoer, brandmeldinstallaties, opritten en camerasystemen aangepakt. Daarnaast krijgt de tunnel als eerste van de Amsterdamse wegtunnels een nieuwe bediening en besturing, die straks wordt aangesloten op een nieuwe verkeerscentrale. De werkzaamheden duren tot 30 september 2022.

Online fotoalbum

De renovatiewerkzaamheden vinden natuurlijk vooral plaats in de tunnel zelf en zijn van buitenaf nauwelijks zichtbaar. Daarom heeft de gemeente Amsterdam een online fotoalbum gemaakt. Hier worden regelmatig nieuwe bouwfoto's geplaatst van de tunnel, de werkzaamheden en de mensen die daar keihard aan werken. Het is leuk om er regelmatig rond te kijken om de werkzaamheden te volgen. In deze IJopener een kijkje in dit fotoalbum. <

De oude tunnelventilatoren die zijn verwijderd, staan opgesteld aan de westzijde van de zuidelijke tunnelbuis. Dit maakt onderdeel uit van de voorzieningen voor veilig vluchten voor reizigers van de IJtram, die tijdens de renovatiewerkzaamheden gewoon blijft rijden.

In het middentunnelkanaal (de ruimte tussen de twee rijbuizen in de tunnel) bevindt zich de vluchtgang met daarboven de dienstgang. De dienstgang is te zien bij de stijgschacht naar het dienstgebouw Oost.

Hier wordt een nieuwe hulpkast geplaatst. Een hulpkast is onder andere voorzien van een noodtelefoon, brandslanghaspel en een wateraansluiting voor de brandweer. Ook de pictogrammen boven de hulpkasten zijn vervangen.

Ook de voegovergangen worden voorzien van hittewerende beplating. Het tillen van deze panelen gebeurt met behulp van een machine met een vacuümsysteem (zuignap)

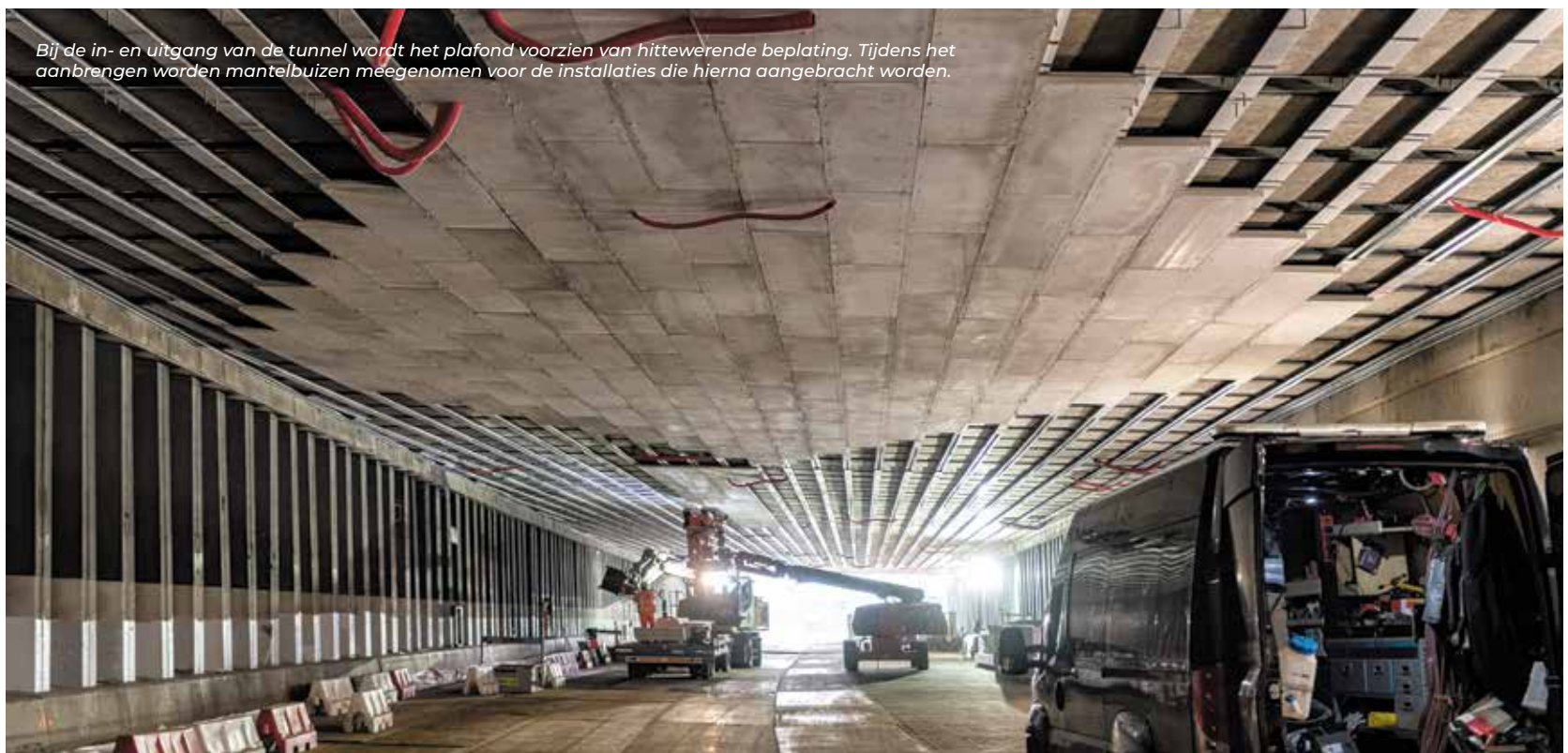
Hier is iemand bezig met het lassen van bevestigingspunten op de bestaande damwand ten behoeve van de voorzetwanden die worden geplaatst.

De betonnen voorzetwanden worden geplaatst met een shovel voorzien van een vacuüm unit (zuignap). Na het plaatsen wordt achter de wanden beton gestort.

Links zijn de betonnen voorzetwanden te zien. Aan de rechterzijde wordt de steiger opgebouwd voor het vervangen van het stempelraam. Dat is de verstevigende constructie boven de tunnelingang aan de oostzijde.

Bij de in- en uitgang van de tunnel wordt het plafond voorzien van hittewerende beplating. Tijdens het aanbrengen worden mantelbuizen meegenomen voor de installaties die hierna aangebracht worden.

Reisalternatieven

Tijdens de afsluiting van de Piet Heintunnel wordt het verkeer vanaf de A10 omgeleid via de afslagen S112 (Gooiseweg) en S116 (Nieuwe Leeuwarderweg/IJtunnel). Daardoor kan de reistijd vooral in de spits flink oplopen. Ook op andere plekken in de stad kan het drukker worden door verkeer dat een andere weg zoekt. Daarom is het advies een andere reismogelijkheid dan de auto te kiezen.

Zo blijft tram 26 tijdens de renovatiewerkzaamheden gewoon rijden, op een aantal weekenden na.

Een andere mogelijkheid is een deelscooter van Felix of Check pakken. Als je fietst, spaar je via de Togethr Cycles-app punten voor cadeaus in een webshop of voor een goed doel bij jou in de buurt. En voor een tientje probeer je een week lang een e-bike of e-bakfiets uit. Via de Amaze-app plan, boek en betaal je je reis. Kortom, genoeg mogelijkheden.

Inloopspreekuur

Op de 2e en 4e woensdag van de maand houdt de gemeente van 10.00 tot 12.00 uur een online inloopspreekuur over de Piet Heintunnel. Iedereen kan zonder afspraak online terecht met vragen, opmerkingen en ideeën die gaan over de renovatie van de Piet Heintunnel. Bijvoorbeeld over de reisalternatieven en daaraan gekoppelde acties en aanbiedingen en omleidingsroutes. Maar ook over alle andere zaken die te maken hebben met de Piet Heintunnel.

Het inloopspreekuur Piet Heintunnel is eind 2021 gestart in de wijk. In verband met de situatie rond het coronavirus is het spreekuur nu online. Afhankelijk van het aantal bezoekers wordt besloten tot wanneer het inloopspreekuur doorloopt. Het eerstvolgende spreekuur is op woensdag 23 februari.

Uw mening telt

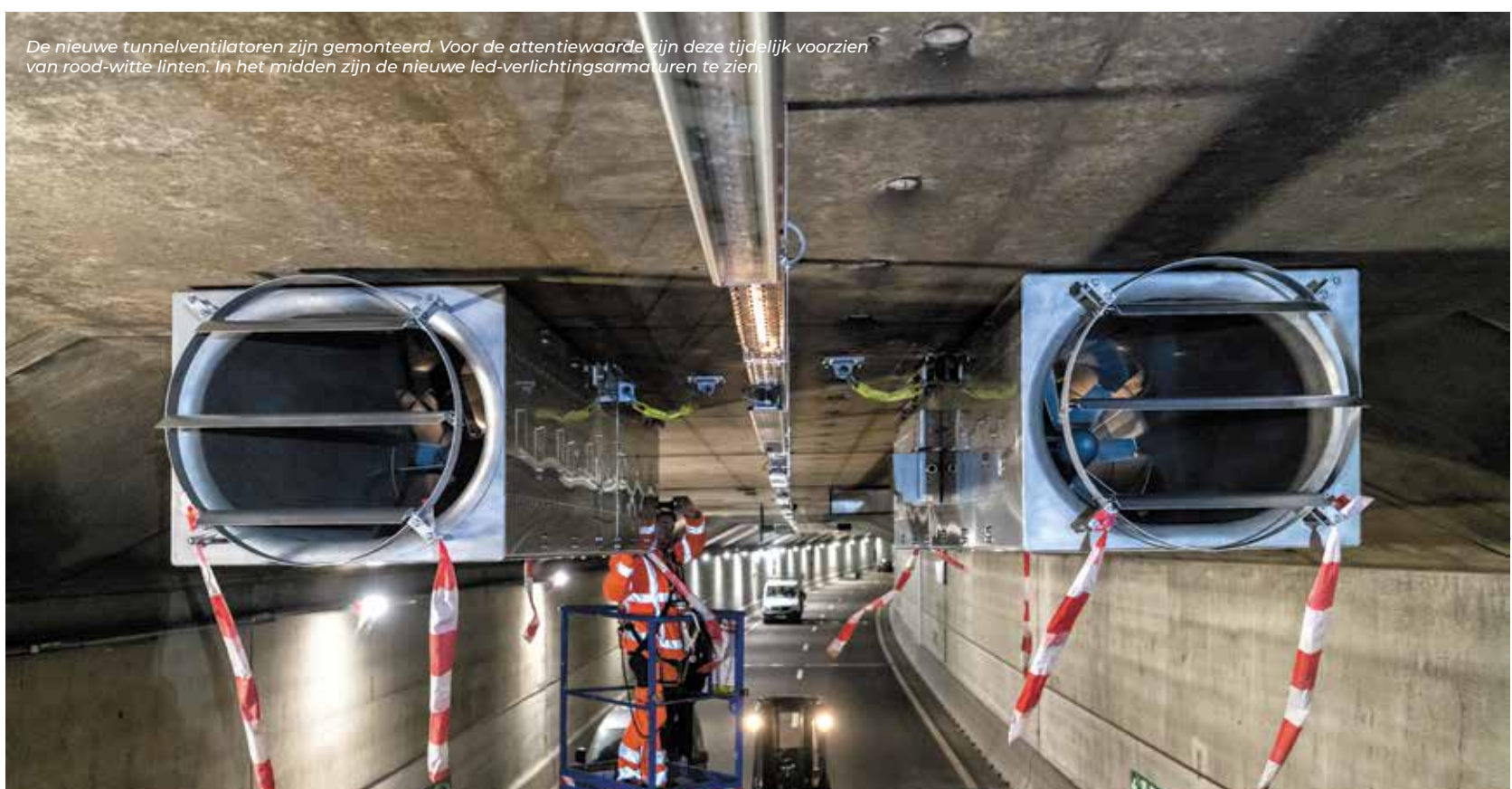
De gemeente Amsterdam doet er alles aan om de hinder tijdens de renovatie van de

Piet Heintunnel zoveel mogelijk te beperken. Daar kunnen ze de meningen en ideeën van bewoners goed bij gebruiken. Meld u daarom aan voor de tevredenheidsmonitor. Na aanmelding krijgt u tijdens de werkzaamheden een aantal keer een online vragenformulier. Het invullen kost per keer hooguit een paar minuten.

Meer informatie

De links naar het online inloopspreekuur, het online fotoalbum, de tevredenheidsmonitor en verdere informatie over de renovatie van de Piet Heintunnel zijn te vinden op www.amsterdam.nl/pietheintunnel. Een compleet overzicht van de reisalternatieven is te vinden op www.amsterdambereikbaar.nl/pietheintunnel.

Heeft u vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij de gemeente Amsterdam via telefoonnummer 14 020 of 020 6241111 of per e-mail: tunnels@amsterdam.nl.

De nieuwe tunnelventilatoren zijn gemonteerd. Voor de attentiewaarde zijn deze tijdelijk voorzien van rood-witte linten. In het midden zijn de nieuwe led-verlichtingsarmaturen te zien.

De nieuwe, langverwachte roman van buurtgenoot Gerbrand Bakker is verschenen. Tegen een Amsterdams decor ontrafelt kapperszoon Simon de raadsels van zijn familie. ‘Hoe het precies in elkaar zit, weet ik ook niet’, zegt de schrijver.

TEKST: ELINE CRIJNS
FOTO: BART KOETSIER EN LAURENS MOLEGRAAF

Quasi kalm knippen in *De kapperszoon*

Simon is kapper in de Jordaan in de familiezaak die hij van zijn opa heeft overgenomen. Maar vooral is hij de zoon van Cornelis, die ook kapper was in de zaak tot hij nog voor Simons geboorte van de aardbodem verdween. Cornelis zat in het vliegtuig dat crashte op Tenerife in 1977. Zijn lichaam is nooit gevonden en Simon krijgt bij zijn moeder en opa maar mondjesmaat iets los over het verleden.

De kapperszoon, het nieuwe boek van schrijver, columnist, hovenier en buurtgenoot Gerbrand Bakker (1962) liet even op zich wachten. Tussen 2006 en 2010 schreef Bakker een aantal succesvolle prijswinnende romans, waaronder het verfilmde *Boven is het stil*. Waarom duurde het zo lang tot er een nieuwe roman kwam? Bakker: ‘Het is niet zo dat ik twaalf jaar geworsteld heb met een nieuwe roman, maar ik had een afkeer gekregen van het fictie-schrijven. Ik vond het pretentieuze gedoe. Je zal mij op televisie eerder twijfelend aantreffen dan met gezwollen borst over een werk dat ik heb geschreven. Ik voel me meer een mannetje dat boeken schrijft, dan iemand die hoog van de toren blaast.’

Bakker bleef wel schrijven. Er verschenen onder meer bij de Arbeiderspers, in de Privé-domein reeks, twee dikke delen over zijn leven in de Eifel waar hij tuiniert en een de-

pressie overwint. Op een dag vatte hij weer moed: ‘Zonder dat ik zin had, ben ik begonnen aan *De kapperszoon* met in mijn achterhoofd dat ik het wel degelijk zou moeten kunnen. Vanwege mijn eerdere romans. Ik heb van het schrijven van dit boek geleerd dat ik ook zonder zin kan schrijven; ik kan zin maken. Schrijven is een ambacht, dat is een belangrijke les geweest.’

Vlechtwerk

In de roman knipt Simon zich werktuigelijk door de dagen. Hij heeft geen behoefte aan al te veel klanten, want de gesprekken met hen zuigen energie – ook al beperkt zijn aandeel daarin zich tot ‘hm’, ‘goh’ en ‘ach’. Daarom draait hij het bordje op de winkeldeur vaker op *fermé* dan *ouvert*. Alleen met een klant die schrijver is, raakt hij in gesprek. Die is wel erg geïnteresseerd in het ver-

‘Ik kan geen heel akelige boeken schrijven’

haal over Simons verongelukte vader. Ook wil deze schrijver komen observeren in de kapperszaak voor zijn nieuwe boek. Simon vraagt zich af of een schrijver dat allemaal

zomaar kan doen.

Zo zijn er in het boek meer reflecties op het schrijverschap. Waarom? Bakker peinst: ‘In het theater heb je de denkbeeldige vierde wand tussen podium en publiek. In dit boek probeer ik die vierde wand voor het lezen of voor de literatuur te doorbreken. Door commentaar te geven op het schrijverschap in de gesprekken tussen Simon en mijn alter ego, de schrijver. Blijkbaar had ik dat nodig om weer te kunnen schrijven’, voegt hij er, lachend om zijn eigen inzicht, aan toe.

De kapperszoon is een vlechtwerk van verhaallijnen dat naadloos in elkaar past. Toch gaat Bakker bij het schrijven vooral organisch te werk: ‘Ik heb nooit een vooropgezet plan of schema voor een boek. Vooraf had ik er ook niet bij stilgestaan, dat dit een boek met een plot zou worden. Ik heb wel veel research gedaan naar de vliegramp op Tenerife die uit het Nederlandse collectieve geheugen lijkt te zijn verdwenen.’

In het boek figureren meerdere kapperszonen en wie degene uit de titel is, mag de lezer zelf bepalen, vindt Bakker. ‘Volgens mij is het zo’n boek geworden dat lezers op verschillende manieren kunnen interpreteren. Dat is prima. Ik vertrek ook niet vanuit een thema, het is intuïtief geschreven.’ Zelf is hij nog zoekende naar hoe het boek in elkaar zit: ‘Er zit van alles in waar ik nog geen

weet van heb en wat ik zelf ook pas in gesprekken met anderen over het boek kan doorgronden.'

'Patsboem middenin Amsterdam'

Stond Bakkers eigen kapper model voor Simon? 'Ik heb bij mijn kapper wel dingen nagevraagd voor het boek. Ik ging altijd naar Ton's Coiffures in de Sumatrastraat, totdat hij overleed. De kapper die het overnam, Donovan, zit inmiddels in Almere, maar doet een dag in de week zijn oude klanten in Amsterdam. Ik heb hem lang niet gezien, want door corona doen mijn vriend en ik elkaars haar al een jaar zelf met de tondeuse', vertelt Bakker.

Amsterdam vormt een belangrijk decor in dit boek, in tegenstelling tot Bakkers andere romans die zich veelal in de natuur afspelen. Zelf woont de schrijver afwisselend in de Eifel en in Amsterdam Oost. 'Het is gelukt om dit boek patsboem midden in Amsterdam te situeren. Eerder had ik altijd een rustige achtergrond nodig zonder trams en al te veel mensen.' Het leest als een sleutelroman voor plekken in Amsterdam: in welke kroeg op de Wallen praat Simon met de schrijver? In welk zwembad helpt Simon zijn moeder met het

begeleiden van zwakzinnigen? En waar zit die kapsalon? 'Ik weet welke Jordanese straat ik beschrijf,' zegt Bakker, 'maar daar is geen kapsalon.'

Bakker kruipt dicht tegen zijn hoofdpersonen aan, waardoor het autobiografisch aanvoelt. 'Wat je ook schrijft, je zit als schrijver altijd helemaal met kop en staart in zo'n boek, daar ontkom je niet aan', zegt hij. De schrijver in het boek is Bakkers alter ego, zijn andere ik. Hij verbastert zijn eigen boektitels; zo verandert *Boven is het stil* in *Beneden is het kil*. Bakker droogkomisch: 'Ik had er ook lol in om van die schrijver toch een beetje een onaangenaam, zelfgenoeg-

zaam typetje te maken.'

'Maar een zwemmer zoals Simon ben ik helemaal niet, ik gruw zelfs van zwembaden', vertelt Bakker. Wel maakte hij dertig jaar geleden een voorval mee toen hij een vriendin hielp met zwembegeleiding van zwakzinnigen en een jongen zich aan hem opdrong. 'Toen ben ik keihard weggelopen. Maar dat dilemma, die spanning, dat grove seksuele is wel in het boek terechtgekomen. In de fictieve worsteling van Simon met de zwakbegaafde Igor was elke afloop mogelijk, maar ik ben dicht bij mezelf gebleven.'

Hoewel er expliciete seksscènes in het boek zitten, is de homoseksualiteit van Simon on-

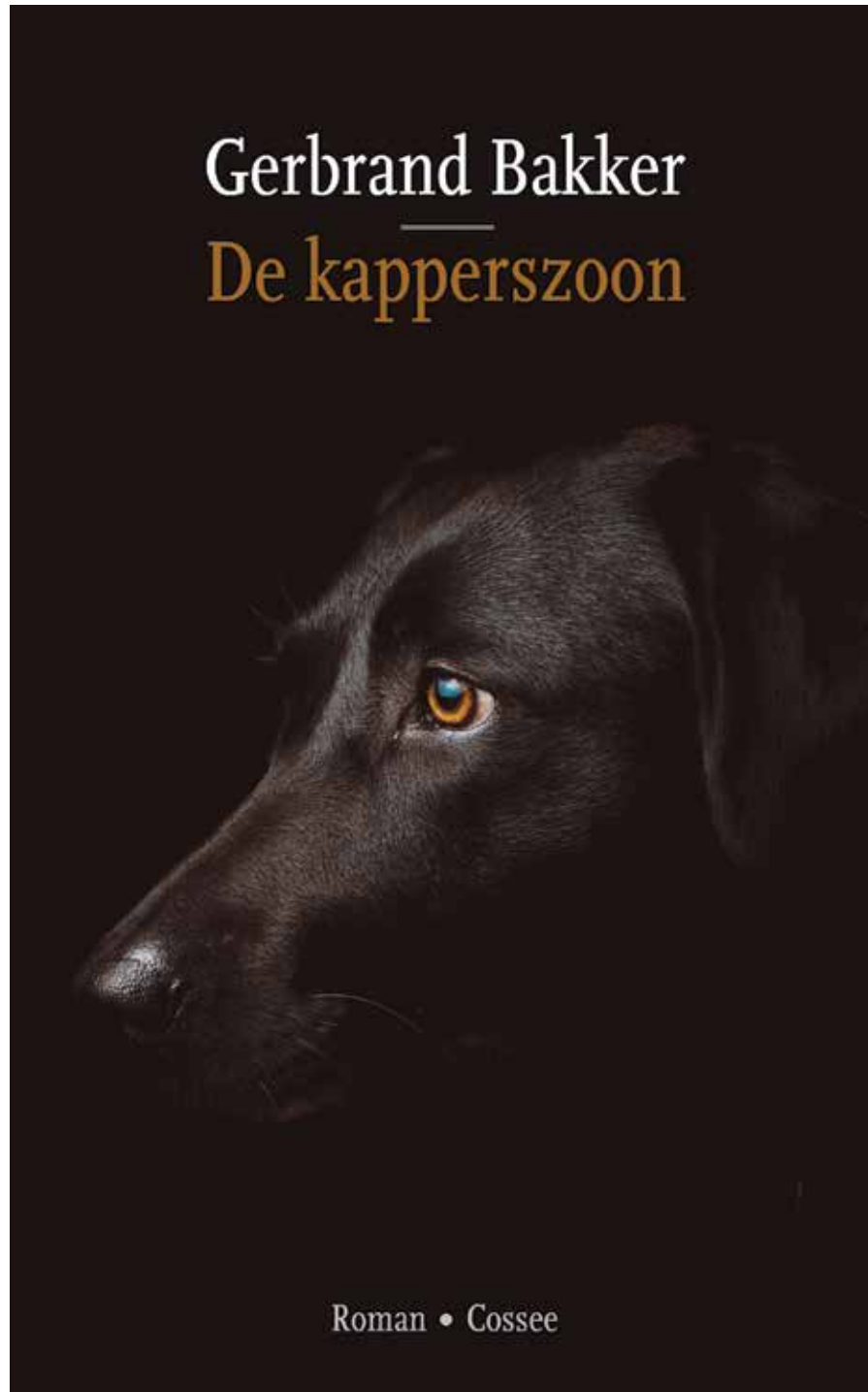
nadrukkelijk neergezet door Bakker. 'Dat heb ik bewust zo gedaan', zegt hij. 'Dat past bij mijn opvatting dat je seksuele geaardheid niet meer of niet minder is dan een kenmerk van je wezen.' In een artikel in *Trouw* afgelopen zomer fulmineerde Bakker tegen de huidige tijdgeest waarin gender in boeken als *Confettiregen* (van Splinter Chabot) als identiteit wordt neergezet, met alle problemen en kwetsbaarheden die daarbij horen tot gevolg.

Intens en rustig

De kapperszoon is een intense leeservaring, hoewel Bakkers schrijfstijl kaal en uitgebeend is, zonder krullen en metaforen. De dialogen verlopen kalm en beheerst, het tempo ligt laag en er worden veel kopjes koffie gezet. Zijn het eenvoudige levensritme van Carlos met zijn hond op Tenerife en het bedachtzame, trage werkpatroon van Simon in Amsterdam een pleidooi voor kalmer leven? 'Ik had het niet zo bedacht', zegt Bakker, 'maar ik ben het er helemaal mee eens. Hoewel dit een heel ander boek is, komt die sfeer overeen met de rust in mijn andere boeken.'

'Ik wil als mens dichtbij mijn eigen romans staan. Ik kan geen heel akelige boeken schrijven.' Een boek als *Een klein leven* (van Hanya Yanagihara) vindt hij afgrijselijk. 'Alsof het meer literatuur wordt, als je het steeds pijnlijker maakt.' Je moet keuzes maken, ook over hoe je niet schrijft. Bakker: 'Ik blijf het liefst bij mijn eigen rustige stijl en gevoel. Een boek moet in overeenstemming zijn met mijn aard, anders heeft het voor mij geen zin. Dan zou ik mezelf als mens geweld aan doen, waarom zou ik?' <

Gerbrand Bakker, *De kapperszoon*, Uitgeverij Cossee, 304 blz., € 24,99 (paperback)

NOOIT MEER, ECHT NOOIT MEER...

...EEN BRUG TE VER...

de boekhandel van Pampus -in het centrum van het dorp- van Eesterenlaan 17 – app ons 06 1544 8310 ☎ – 419 3023

Domweg gelukkig in Oost

TEKST: LISA SCHEERDER
ILLUSTRATIE: JOSIEN VOGELAAR

Nederlanders zijn een spaarzaam volkje. Dat is genoegzaam bekend. We zijn zelfs de spaarkampioen van Europa. Maar hoe zit dat met de Amsterdammer en de inwoner van het verspreidingsgebied van de IJopener in het bijzonder? En, ook niet onbelangrijk, maakt al die spaardrift wel gelukkig?

Bezig zijn met sparen, dat doet niet iedereen. Amersfoort blijkt de zuinigste stad van Nederland te zijn: 30 procent van de inwoners is daar bezig met sparen. Dat is veel meer dan de gemiddelde Nederlander, waarvan 11,4 procent aan het sparen is. De gemiddelde Amsterdammer steekt daar dan weer gunstig bij af: 15,5 procent houdt de hand op de knip. Inwoners van de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) zijn allemaal ongeveer even zuinig, al is binnen deze groep de Rotterdammer het zuinigst met 16,7 procent. De stedeling spaart in zijn algemeenheid trouwens vaker dan de bewoner van het platteland.

De provincie

Als we onszelf provinciaal beschouwen, blijkt dat Zuid-Holland (13,6%) en Noord-Brabant (12,5%) de zuinigste provincies zijn. In onze provincie Noord-Holland is 12,2 procent bezig met sparen. De Zeeuw en de Fries sparen het minst vaak; met beide ruim 8 procent zijn zij de grootste potverteeders. Opvallend is ook dat de provinciale kas van Friesland en Zeeland het leegst is. Maar de Friezen en de Zeeuwen zijn dan weer wel het meest trots op hun Fries- en Zeeuw-zijn. De provinciale Noord-Hollander kan dat niks schelen, die bungelt onderaan qua trotsheid op het Noord-Hollander-zijn.

Inkomen en vermogen

Zuinigheid lijkt niet tot grote trots te leiden. Maar is er dan een relatie tussen zuinigheid en inkomen, of zuinigheid en vermogen? Het

hoogste inkomen per bewoner wordt verdiend in onze provincie, in Noord-Holland dus. De provincie Utrecht komt op de tweede plaats. In de provincie Groningen wordt het minst verdiend. De zuinige provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant verdienen gemiddeld. Wel staat Zeeland op de derde plaats qua verdienvermogen. Dat wordt nog erger als we naar het gemiddeld vermogen per provincie kijken. Zeeland staat bovenaan met het hoogste gemiddelde vermogen. Dus weinig sparen maar wel aardig verdienen en nog meer vermogen leiden tot trots, dat staat nu wel vast.

Onze stad

Terug naar Amsterdam. Binnen Amsterdam bestaan grote verschillen in zuinigheid. Inwoners van Zuidoost zijn het zuinigst: 26,53 procent is bezig met sparen. Nummer twee is Oud-West met 23,88 procent en op plaats drie staat Durgerdam, met 20 procent.

Oost valt op, want de minst zuinige buurt van de hele stad ligt in ons stadsdeel. In IJburg West is slechts 5,77 procent bezig met sparen. In het Oostelijk Havengebied is 11,05 procent zuinig, in IJburg Zuid 12 procent. In de Indische Buurt Oost met het Nieuwe Diep en Zeeburgereiland, heeft 13,87 procent spaarzin, en de spaardrift is het grootst in de Indische Buurt West: 15 procent. Toch is onze buurt net iets minder vrekkelig dan de gemiddelde Amsterdammer. Wat betekent dat? Dat we domweg gelukkiger zijn in Oost, of juist niet?

De gelukkige Nederlander

Het percentage mensen dat zegt gelukkig te

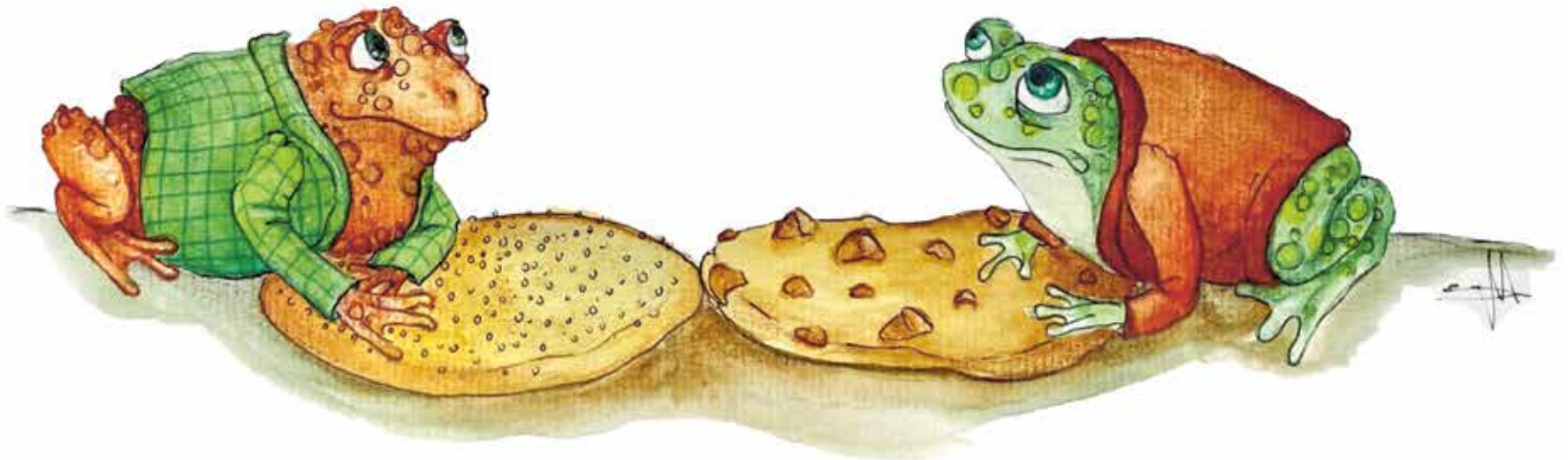
zijn, varieert per soort woonplaats en per provincie. In steden gaat het gemiddeld om zo'n 85 procent dat zegt gelukkig te zijn, op het platteland is ruim 90 procent gelukkig. In Friesland is het percentage gelukkigen significant hoger dan in de rest van Nederland, net als in Zeeland. Daar is uitgebreid onderzoek naar gedaan. Het blijkt dat dit vooral te maken heeft met het feit dat in die provincies meer mensen met een Nederlandse achtergrond wonen dan in de rest van Nederland. In de steden wonen relatief meer inwoners met een migratieachtergrond en meer alleenstaanden. Deze groepen zijn gemiddeld minder vaak gelukkig dan mensen met een Nederlandse achtergrond of dan paren.

Domweg gelukkig in Oost?

Het ervaren geluk ligt in Amsterdam een stuk onder het gemiddelde. Van de Amsterdammers zegt 71 procent zich gelukkig te voelen. Dat is toch wel veel minder dan die Friezen en Zeeuwen, waarvan ruim 90 procent beweert gelukkig te zijn. In Amsterdam is het ervaren geluk per stadsdeel ook verschillend. In Oost zijn, samen met Centrum en Zuid, de gelukkigste Amsterdammers te vinden. De ongelukkigste Amsterdammers wonen in Zuidoost, gevolgd door Noord en Nieuw-West. Deze ongemakkelijke feiten leiden tot de conclusie dat de zuinigste Amsterdammers uit Zuidoost tot de minst gelukkige behoren en de grootste potverteeders uit IJburg West tot de gelukkigste. We zijn kortom domweg gelukkig in Oost. <

Wilskrachtkoekjes

TEKST: MARIJKE BAKKER
ILLUSTRATIE: AFRA BARENTZ

Een van de favoriete verhalen van mijn kinderen kwam uit de prentenboeken van Kikker en Pad (Arnold Lobel). Het heet Koekjes en gaat ongeveer zo: Pad bakt heerlijke koekjes voor Kikker, zo lekker dat ze er allebei niet af kunnen blijven. Ze smullen om de beurt. Om te voorkomen dat de koekjes gelijk op gaan, doet Kikker de koekjes in een doos en zet die hoog in de kast. Ze hebben wilskracht nodig om van de koekjes af te blijven. Maar dan roept Pad boos: 'Nu hebben we wel heel veel wilskracht, maar geen koekjes!' Deze twee recepten voor heerlijke wilskrachtkoekjes komen uit de bakkerij van mijn vader. We bakken vandaag ronde moppen en hazelnootkoekjes.

Ronde moppen

- 365 gram bloem
- 250 gram roomboter
- 150 gram fijne kristalsuiker
- 1,5 theelepel natriumbicarbonaat
- snufje zout
- rasp van een onbespoten citroen

• grove kristalsuiker om de koekjes doorheen te rollen

Doe de ingrediënten, behalve de grove suiker, in een deegkom en snijd de harde boter met twee messen klein of doe alles in de keukenmachine. Kneed er snel een soepel deeg van. Deel het deeg in vieren en rol elk stuk uit tot een rol met een doorsnee van een twee-euromuntstuk. Strooi de grove suiker op het aanrecht en haal de rolletjes erdoorheen, zodat ze aan de buitenkant met suiker bedekt zijn. Laat het deeg een half uurtje opstijven in de koelkast en verwarm de oven voor op 180 graden. Snijd de deegrol in stukjes van 1,5 cm dik en leg ze een beetje uit elkaar op de bakplaat; ze worden groter tijdens het bakken. Bak ze 15-20 minuten, tot ze licht kleuren. Laat afkoelen op een rooster.

Hazelnootkoekjes

- 300 gram bloem
- 170 gram licht geroosterde gemalen hazelnooten

- 250 gram roomboter
- 180 gram witte basterdsuiker
- 1,5 theelepel natriumbicarbonaat
- snufje zout
- 25 ml water

Doe alle droge ingrediënten, behalve de grove suiker, in een deegkom, snijd de harde boter met twee messen erdoorheen of doe alles in de keukenmachine. Voeg op het laatst het water toe en kneed tot een soepel deeg. Deel het deeg in vieren en vorm er rolletjes van met een diameter van een twee-euromunt. Laat ze een half uurtje opstijven in de koelkast. Verwarm de oven voor op 170 graden. Snijd de rolletjes in stukjes van 1,5 cm en leg ze een beetje uit elkaar op de bakplaat. Bak ongeveer 15-20 minuten tot ze lichtbruin zijn; de hazelnoot gaat lekker geuren. Laat afkoelen op een rooster.

Eet heerlijk op met kinderen of vrienden bij de thee of bewaar ze in een trommel maar zet die niet te hoog weg. Ik wens je veel wilskracht! <

Eruit halen wat erin zit op Don Bosco

Stichting Geheugen van Oost verzamelt verhalen over Amsterdam-Oost van (oud)bewoners en anderen. Alle verhalen zijn te lezen op www.geheugenvanoost.amsterdam, zodat de geschiedenis niet verloren gaat. De IJopener publiceert regelmatig een verhaal. Deze keer vertelt Edwin Verkleij over zijn vader, die van 1937 tot 1948 leraar werktuigbouw en natuurkunde/mechanica was op de Don Boscoschool aan de Polderweg.

TEKST: EDWIN VERKLEIJ
FOTO'S: JAN VERKLEIJ

Jan Verkleij werd in 1907 in Rotterdam geboren als zoon van een slager. Hij was een selfmade man, die op de ambachtsschool was opgeleid tot bankwerker ('smid' noemde hij dat zelf). Zijn eerste baan was in de haven van Scheveningen, waar hij werkte aan vissersschepen. Jan was echter ambitieus en heeft na de avondschool (opleiding tot technisch tekenaar) ook de nijverheidsaktes N1 en N4 gehaald (natuurkunde/mechanica en werktuigbouw) gehaald. In 1930 is hij les gaan geven op een ambachtsschool in Den Haag. Voordat hij in Amsterdam werkte, heeft hij ook ervaring opgedaan op de ambachtsschool Don Bosco in Edam. Hij heeft wel eens verteld dat de armoede onder de leerlingen in die tijd heel groot was en dat hij een enkele keer schoenen heeft gekocht voor een kind.

In Amsterdam werkte Jan Verkleij vooral tijdens de oorlogsjaren, een moeilijke tijd waar hij niet graag over sprak. Een tijd lang was hij collega van de bekende kunstenaar Anton Rooskens (later een beroemd schilder, die lid was van de Cobra-beweging), die toen nog tekenles gaf op de ambachtsschool in Amsterdam.

Jan Verkleij gaf minstens 36 lessen per week.

Dat aantal was niet ongebruikelijk in die tijd. In die tijd werd tijdens lessen uitgelegd hoe de stoommachine en verbrandingsmotoren (diesel, benzine, 2-takt en 4-takt) werkten. Schoolboeken werden toen vaak niet gebruikt. De docent tekende de motoren op het bord en de leerlingen moesten die natekenen op papier. Jan wilde het onderwijs aanschouwelijker maken en daarom maakte hij modellen van die motoren met behulp van oude tekenborden en triplex. Jan Verkleij was een voorstander van vernieuwing in het technisch onderwijs en maakte zich er sterk voor dat de leerlingen meer algemene vorming kregen. Zijn Motto was 'Je moet uit jezelf halen wat er in zit!' Daar hoorde zijn persoonlijke ontwikkeling zeker bij.

Edwin Verkleij schrijft over zijn vader: Mijn vader heeft tussen 1937 en 1948 bij Don Bosco in Amsterdam gewerkt. Daar heeft hij op stukken van oude tekenborden en met, wat hij noemde 'hout van sinaasappelkistjes', 9 werkende motor modellen gemaakt. Deze modellen gebruikte mijn vader in Amsterdam tijdens zijn lessen werktuigbouw. De modellen zijn later meeverhuisd naar Valkenswaard (hij was daar tussen 1948 en 1954 directeur van Ambachtsschool Don Bosco) en Utrecht (bouwheer en directeur van LTS St. Maarten tussen 1954 en 1972). Eén model (het model met tandwieloverbrengingen) is helaas verloren gegaan. De andere modellen zijn nog steeds in bezit van mijn

familie. Ik heb er twee (de gloeikopdiesel en de dubbelwerkende stoommachine), die vanaf 1985 een prominente plaats hadden in mijn wis- en natuurkundelokaal op LTS Tiel en later op mijn werkkamer bij een grote educatieve uitgeverij hingen. Sinds een paar jaar sieren zij mijn werkkamer thuis. Eén model (de grote stoommachine) hangt bij mijn oudste zus. De overige 5 modellen werken nog steeds naar behoren en hangen bij mijn jongste broer, die een paar jaar geleden de Sleutelclub in Kamerik (Woerden) is gestart. Daar vangt hij met succes grote groepen jongeren op en laat hij deze groep kennismaken met techniek in de meest brede zin van het woord.

Jan Verkleij is op 17 februari 1988 overleden in Capelle aan den IJssel bij Rotterdam. <

Meer foto's die Jan Verkleij op de Don Boscoschool maakte, staan op de website van Geheugen van Oost.

De 7 Provinciën
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.
De specialist voor dakterrassen, rvs leuningen, balustrades, trappen, verbouwingen en dakopbouwen. Wij werken vanaf 'creatief' concept tot en met volledige uitvoering, en bouwen altijd duurzaam.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/variër gispen 412

jan van beek
EIGENTIJD'S WONEN

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

Expositie

Schemering in Museum Tot Zover

In Schemering trekt Sarah Grothus de bezoeker een onbekende wereld in. Wat dit precies voor een plek is, maakt ze niet duidelijk. Er zijn geen herkenbare ruimtes, geen specifieke landschappen en ook geen objecten.

Museum Tot Zover is veranderd in een schemerwereld vol geheimzinnige fantasiewezens, geschilderd door Sarah Grothus. Door het grote formaat van haar doeken en de soundscape voelt het alsof je een andere wereld betreedt, een verstilde wereld tussen leven en dood.

Je kunt deze expositie thuis beleven, via de virtual tour. Voor de mooiste schemerervaring raden we aan deze op desktop of tablet te bekijken en de audio in te schakelen. Met de bezielde compositie van Daniel Maalman dwaal je door het nirwana. Schemering is te zien tot en met 27 maart 2022.

www.totzover.nl

Foto: Sarah Grothus

Foto-expositie klimaatverandering in Oosterpark

Op 1 februari - de dag dat in 1953 de Watersnoodramp plaatsvond - is de foto-expositie #herecomestheflood geopend in het Oosterpark. De gemeente Amsterdam en Waterschap Amstel, Gooi en Vecht hebben deze expositie van kunstenaar Rem van den Bosch naar Amsterdam gebracht.

De expositie is het komende half jaar gratis te bewonderen op drie verschillende locaties in de stad, te beginnen in het Oosterpark (t/m 31 maart).

Workshop

Leer tekenen als Vincent in het van Goghmuseum

Deze online workshopserie neemt je mee naar een bijzondere plek: Vincent van Goghs atelier in Nuenen waar hij woonde van 1883 tot 1885. In de laatste tekenworkshop kijk je buiten door Vincents ogen naar het Brabantse landschap dat hem zo inspireerde.

Drie verschillende onderwerpen die Vincent in deze periode tekende, komen aan bod: handen, gezichten van boeren en het (boeren) landschap. Aan het eind van de drie afleveringen kun je deze onderwerpen vanuit je eigen perspectief in Vincents stijl tekenen.

www.vangoghmuseum.nl

Jeugd

Teeckenwedstrijd Scheepvaartmuseum

Zeeschilders Willem van de Velde en zijn zoon waren in de 17e eeuw grote inspiratiebronnen voor vele Nederlandse én Engelse tijdgenoten. De overzichtstentoonstelling van hun werk in het Scheepvaartmuseum toont hun grote vakmanschap, oog voor detail én invloed op latere generaties zeeschilders.

Hoe teken of verbeeld jij de zee? Het Scheepvaartmuseum roept iedereen die het leuk vindt op om mee te doen aan de grote Teeckenwedstrijd t/m 17 maart. Thuis aan de slag en kans maken op een pakket met kunstenaarsmaterialen t.w.v. € 250,- van Vlieger Papier. Je werk wordt beoordeeld door een vakkundige jury op basis van drie leeftijdscategorieën (3+, 6+ en 16+). Conservator Cecile Bosman, beeldend kunstenaar en illustrator Tja Ling Hu en kunstenaar en docent Tyas Leeuwerink beoordelen alle inzendingen.

www.hetscheepvaartmuseum.nl

Online

Jeugdtheater voorstellingen

Podiumkids Thuis is een online platform waar mooie, spannende, ontroerende, avontuurlijke, muzikale en te gekke familievoorstellingen te zien zijn. Gewoon thuis, vanaf je eigen bank! Lekker met het hele gezin een online registratie bekijken van een bijzondere voorstelling. Coronaproof, maar vooral supergezellig. Na aankoop van een voorstelling voor € 2,99 kun je deze binnen 48 uur zo vaak bekijken als je wilt. Het aanbod wordt regelmatig aangevuld en ververs. Een ideaal thuisuitje in alle tijden!

www.podiumkids.nl

Muziek

Het leven weer vieren in de KHL

De programmering in de KHL is weer opgestart. Er zijn verschillende sessies om een leuk optreden bij te wonen.

- Zondagmatinee sessies: optredens zo intiem als een verjaardagsfeestje. Chansonniers, liedjeszangers en vertolkers op het kleine podium, de bezoekers aan tafeltjes eromheen. Jouw geheime club.

- Woensdagsessies: bekende en minder bekende Nederlandse singer-songwriters en bands spelen in semi-akoestische setting. Muziek teruggebracht tot de essentie. In samenwerking met De Grap.

- Vrijdagsessies: live muziek. Van Hollandse Gipsmuziek tot een bonte rootsavond van Abel's Americana. Van dansbare Mexicana tot de rau-

we, ongepolijste en Nederlandstalige muziek van Trio Bier.

- Pittige Mosterd: een kijkje in het werk en leven, de dromen en ambities van bekende buurtgenoten uit Amsterdam Oost. Wat doet hun inspiratie vloeien? Wat is hun 'pittige mosterd'?

- KHL Chantant: luisteren naar artiesten in een fijne cafésfeer. Met gelouterde zangers en talentvolle amateurs is KHL Chantant spannend voor de deelnemers én voor het publiek.

Op www.denieuwekhl.nl staat de actuele programmering en kun je kaarten kopen, ook mogelijk in combinatie met een theatermenu.

JazzFest Amsterdam

JazzFest Amsterdam werd in 2011 opgericht om de wervelende jazz scene van Amsterdam in al z'n veelzijdigheid te laten zien en horen. Het idee was en is om Amsterdamse jazzmuzikanten uit verschillende stromingen op één avond onder één dak samen te brengen. Van traditionele swing en wereldmuziek tot weerbarstige impro of cross-over.

Vorig jaar bestond JazzFest Amsterdam tien jaar, maar helaas gooide corona roet in het eten en konden toen alleen online concerten plaatsvinden. Dit jaar ziet het er gelukkig beter uit! JazzFest gaat bij de huidige maatregelen door.

In deze editie onder meer: Liva Dump (zang) en Elle Zirina (gitaar) uit Letland met saxofoonheld Ben van Gelder, het nieuwe Amsterdamse jazzduo Taiga (Jessie Brevé & Freek Mulder), en de jonge Braziliaanse saxonofonist en fluitspeler Lucas Santana.

Wanneer: zaterdag 19 maart vanaf 16.30 uur
Locatie: diverse plekken in de Indische Buurt met Studio/K als hoofdkwartier

Kaarten: eventbrite.nl (€ 22,50 (student) - € 32,50). Je hebt een geldig coronatoegangsbewijs nodig.

www.jazzfestamsterdam.nl

Zoals elk jaar zijn er ook dit jaar weer meerdere veranderingen in wet- en regelgeving voor huurders. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste wijzigingen op een rij:

- De liberalisatiegrens is m.i.v. 1 januari omhoog gegaan naar €763,47. Alle woningen die bij aanvang van de huur een kale huurprijs hadden onder de (toenmalige) liberalisatiegrens zijn sociale huurwoningen.
- T/m 30-6-2022 zijn de huren van sociale huurwoningen bevroren. Per 1-7-2022 is er wel weer een huurverhoging mogelijk. De percentages van dit jaar zijn nog niet bekend. Wel bekend is dat huurders die minder dan €300 kale huur per maand betalen een huurverhoging van €25 kunnen krijgen. Huurders van een sociale huurwoning met een hoog inkomen €50 of zelfs €100. Deze regels komen in de plaats van de gebruikelijke methodiek van een hoger huurverhogingspercentage voor hogere inkomens.
- Huurders van vrije sectorwoningen (geliberaliseerde woningen) kunnen dit jaar een huurverhoging krijgen van maximaal 3,3%
- Het woningwaarderingstelsel gaat veranderen doordat de WOZ-waarde van de woning in bepaalde gevallen minder zwaar mee gaat tellen, wat in sommige gevallen voor een lagere maximale huurprijs kan zorgen. De wijziging gaat naar verwachting dit voorjaar in.
- De inkomensgrenzen voor de toewijzing van sociale huurwoningen wijzigen. Er gaat onderscheid gemaakt worden tussen één- en meerpersoonshuishoudens. Per 1 januari 2022 gelden landelijk de volgende grenzen: €40.765 voor eenpersoonshuishoudens en €45.014 voor meerpersoonshuishoudens (Deze grenzen gelden dus alleen bij het tekenen van een nieuw contract). De Stadsregio Amsterdam laat deze wijziging echter op een later moment ingaan. In 2022 geldt voor een alleenstaande nog dezelfde grens als voor een meerpersoonshuishouden van €45.014.
- Er verandert het één en ander in de inkomens- en vermogensgrenzen voor huurtoeslag. Kijk hiervoor op www.belastingdienst.nl/toeslagen
- De Wet Eenmalige huurverlaging voor huurders met een lager inkomen komt te vervallen in 2022. Hiervoor in de plaats komt maatwerk (voor corporatiehuurders van sociale huurwoningen)
- Woningcorporaties kunnen meerderjarige inwonende kinderen t/m 27 jaar na het overlijden van hun ouder(s) nu een tijdelijk huurcontract van maximaal twee jaar aanbieden, of een eenmalig aanbod voor een andere woning doen

Als u vragen heeft over deze of andere regelingen of behoefte heeft aan ondersteuning of advies, neem dan contact op met !WOON. Wij zijn te bereiken via 020-5230150 of oost@wooninfo.nl.

Adverteren

Wilt u adverteren in de IJopener?

Stuur dan een email naar adverteren@ijopener.nl.

Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl.

TARIEVEN

Losse advertenties per cm ²	€ 2,10
Halve pagina	€ 680,00
Hele pagina	€ 1.260,00
Hele pagina achtercover	€ 1.500,00
Korting: 5-10-15 nummers aaneen resp.	5%-10%-15%
Opslag vaste plaats	10%

AFMETINGEN

Breedte 70, 145 of 220 mm
 Hoogte variabel
 Hele pagina 260 x 360 mm + 5 mm afloop

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN

Kleine advertenties € 25, grotere € 45

ADVERTENTIES AANLEVEREN

Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF-formaat (300 dpi, cmyk-kleuren).

Bezorging

Heeft u een nee-nee-sticker op de deur en wilt u toch de IJopener lezen?

Op onderstaande adressen kunt u een exemplaar ophalen (*zolang de voorraad strekt*).

Indische Buurt

- Buurthuis Archipel, Makassarplein 1
- Buurthuis Meevaart, Balistraat 48a
- Civic Zeeburg, Kramatplantsoen 101 hs
- Cyberzoek, Timorplein 22
- Flevohuis, Kramatplantsoen 263
- Jansen Vintage, Javaplein 31
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- Studio/K, Timorplein 62

Oostelijk Havengebied

- Boekhandel Van Pampus, van Eesterenlaan 17
- Borneo Architectuur Centrum, R.J.H. Fortuynplein 4
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061
- De Eester, Van Eesterenlaan 266
- Fit aan 't IJ, KNSM-laan 1113
- JavaBlend, Tosaristraat 1
- Kapsalon Hairspray, Sumatrakade 5
- Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179
- New York Gym, Veemkade 598
- Ramses Shaffy Huis, Piet Heinkade 231
- Wijkoperij Hermitage, KNSM-laan 293
- Winkelcentrum Brazilië, Vers Passage

IJburg

- Boekhandel IJburg, IJburglaan 561
- FlexBieb, Talbotstraat 46
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Mad Men Bicycle Café, IJburglaan 444
- Openbare Bibliotheek, Diemerparklaan 79
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Zeeburgereiland

- Buurtkamer, John Blankensteinstraat 1

Oost

- Grand Café Genieten, Oranje-Vrijstaatplein 2
- Post Oost, Wijtenbachstraat 36
- Q-Factory, Atlantisplein 1
- Stadsdeelhuis Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2

COFFEE TAKE AWAY ESPRESSO

Openingstijden:
 dinsdag - vrijdag van 9 tot 18 uur
 zaterdag van 9 tot 16 uur

Sumatrakade 5 1019 BJ Amsterdam
 Tel. 020 - 419 38 55

www.hairspray.nl
info@hairspray.nl

Bij inlevering van deze advertentie
 10% korting op alle materialen.

Verf in de juiste kleur

- Kasten op maat
- Raffito kasten
- Storemax
- Mirrorwall
- IJzerwaren
- Gereedschappen
- Electra

Hout

- Plaat en lijstwerk
- Unieke Zaagkwallet
- Flexa
- Sikkens
- Cetabever

Openingstijden

Maandag t/m vrijdag
 08.30 - 18.00 uur

Zaterdag
 09.00 - 17.00 uur

Wittenburgergracht 103-113 - 1018 MX Amsterdam - 020-6224065
info@dhzwittenburg.nl - www.doehetzelfwittenburg.nl

TEKST: MARISKA MEIJER
FOTO'S: NORFOH

Ik mag legaal hosselen

Jeroen van Dalen is gebiedsmakelaar op Zeeburgereiland, een gebied volop in ontwikkeling. Wat doet een gebiedsmakelaar eigenlijk? Jeroen vertelt ons over zijn werkzaamheden, wat hij voor jou kan betekenen en over een project waar hij erg trots op is: de Urban Sports Zone.

Een gebiedsmakelaar is verantwoordelijk voor het betrekken van bewoners bij hun eigen wijk. Jeroen gaat op zoek naar de samenwerking tussen welzijnspartners en bewoners om de leefbaarheid in de buurt te vergroten. In mei is Jeroen drie jaar aan Zeeburgereiland verbonden als gebiedsmakelaar, maar u kent hem misschien al langer. Hij werkt namelijk al twaalfenhalf jaar voor de gemeente Amsterdam. 'Ik ben rechtstreeks vanuit school begonnen als sportmakelaar. Ik was verantwoordelijk voor het sportstimuleringsprogramma van het gebied IJburg en Zeeburgereiland. Ontzettend leuk om te doen! Toch wilde ik iets anders, en toen de functie gebiedsmakelaar vrijkwam dook ik daar direct op. Een voordeel was dat ik het gebied al goed kende.'

Van 0 naar 100

Jeroen nam zijn dossier over het Urban Sports Centre op Zeeburgereiland (de skatebaan en sportvelden) mee, een uniek grootstedelijk vraagstuk. Het komt namelijk weinig voor dat een gebied van drie hectare niet bij voorbaat al ingevuld is. 'De oplevering van de Urban Sports Zone was best een ding, want je kunt het wel realiseren, maar je moet het ook laten landen in de wijk. Zeeburgereiland was een stille wijk, die in één dag van 0 naar 100 ging, met duizenden kinderen die elke dag aan het skaten waren, dat was een enorme schok voor bewoners. Dat heeft echt wel voor overlast gezorgd, maar we hebben een beheerder die alles in goede banen leidt.'

Als gebiedsmakelaar heb je vaak twee petten op: je behartigt zowel de belangen van de gemeente als van de bewoners. 'Ik ben het aanspreekpunt voor bewoners en voor de gemeente ben ik een verlengstuk naar de bewoners toe. Ik ben een soort tussenpersoon waarbij ik een dubbele loyaliteit heb, dat is altijd een soort spanningsveld. Ik ben altijd op zoek

naar de gemene deler. Dat lukt niet altijd, soms moet je tegen bewoners zeggen 'dat gaan we niet doen' of tegen de gemeente ingaan. Ik zeg altijd: ik mag legaal hosselen.'

Jeroen geeft een voorbeeld van een moment waarop hij nee verkoopt aan bewoners: 'Mensen mogen een subsidieaanvraag doen tot vijfduizend euro. We kregen een aanvraag of we een buurtbarbecue wilden financieren, van de drank tot het vlees aan toe, springkussen erbij, voor het maximale bedrag. Daar gaan wij niet in mee. Maar bijvoorbeeld een initiatief om mensen uit hun isolement te halen, daar kun je de gemeente wel voor benaderen.'

Hoe ziet een werkweek eruit voor Jeroen? 'Ik heb veel overleg over verschillende projecten, maar ook afspraken met bewoners en welzijnspartners als Dynamo en de Vreedzame Wijk. Omdat het gemeenschapsgeld is dat wij uitgeven, moeten we kritisch zijn en goed nadenken en kan besluitvorming wat langer duren. Naast het vergaderen ga ik graag de wijk in, even rondlopen. Dat vind ik het leukste om te doen. En dan mogen mensen heus klagen tegen mij over wat er niet goed gaat en even hun frustratie uiten. Dat vind ik helemaal niet erg, zolang het maar op een respectvolle manier gebeurt.'

Lekker struinen

Op dit moment lopen twee grote projecten op Zeeburgereiland. Jeroen: 'Ik raad mensen aan Het Baggerbeest in de Sluisbuurt in de gaten te houden, een project van duurzame ondernemers.

Dat wordt een prachtig ding. Dat is aan het eind van dit jaar klaar. En dan is er nog Doe-baai, een project met een biologisch restaurant aan het water, waar je lekker kunt struinen. Het mooie is dat we een tender voor dit project hadden uitgeschreven waarin ook bewoners een stem hadden in de uiteindelijke keuze. Dat vind ik erg belangrijk, bewoners betrekken bij besluitvorming.'

De gemeente organiseert meetups waar ze bewoners informeren over de ontwikkelingen op Zeeburgereiland. Jeroen: 'Iedereen is welkom, er komen gemiddeld zo'n 100 man. Daarnaast kunnen bewoners op die avonden ook zelf vertellen over bewonersinitiatieven. Een heel interactief programma waarop wij bewoners informeren maar zij ook elkaar weer informeren.' <

Wil je graag bij zo'n meetup aanwezig zijn of heb je een andere vraag voor Jeroen? Je kunt contact met hem leggen via de mail (j.van.dalen@amsterdam.nl) of zoek hem op op Facebook!

Zeeburgereiland, een gebied in ontwikkeling

Foto op canvas

- met aandacht verzorgd
- op houten raam gespannen
- 2x UV-coating
- waterafstotend
- ophangstelsysteem
- ook afwijkende maten
- glans of mat canvas

www.thephotofactory.nl
C. van Eesterenlaan 15 - 020 - 419 72 00

BUURT
PUZZEL

Het wordt er niet gemakkelijker op. Dit keer gaat de wandel/zoektocht langs bouwhekken door ons hele spreidingsgebied dus: Zeeburger-eiland, Oostelijke Eilanden en Indische buurt. Wie weet waar ze staan?

Mail de oplossing voor 5 maart naar – info@ijopener.nl – o.v.v puzzel oplossing.

De prijswinnaar kan een digitale foto inleveren voor een mooi 50x70 canvas voor aan de muur.

Prijzen zijn niet overdraagbaar en twee maanden geldig.

Winnaar van de kleurplaatprijs is Sven van der Kreeft (9 jaar).

PUZZEL EN FOTO'S: BJÖRN MARTENS

